

DARBININKAS

Vol. LXXX, Nr. 11
Kovo - March 17, 1995 Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Kaina
\$1.00

LIETUVOJE ir apie LIETUVĄ

-- Po eilės publikacijų spaudoje atstatydino Lietuvos Prezidento patarėjas teisės klausimais Rimas Andrikis. Jose jis buvo kaltinamas ryšiais su organizuotu nusikalstamumu. Žurnalistas paskelbė Rimo Andriko telefoninių pokalbių su įtariamais organizuoto nusikalstimo gaujų dalyviais įrašus. Prieš tapdamas prezidento patarėju, Rimas Andrikis buvo privataus advokato biuro savininkas. Šio biuro advokatai gynė Vito Lingio žudikus, o Rimas Andrikis proceso metu su advokatais slapta susitikinėjo.

-- Lietuvos Seimo pirmininko Č. Juršeno kvietimu kovo 11 d. į Lietuvą su oficialiu vizitu atvyko Latvijos Seimo delegacija, vadovaujama jo pirmininko Anatolij Gorbunov. Delegacija susitiko su Lietuvos prezidentu A. Brazausku, Lietuvos Seimo pirmininku Č. Juršenu. Anatolij Gorbunov pasakė kalbą iškilmingame Lietuvos Seimo posėdyje Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo diena paminėti.

-- Lietuvos Prezidento dekretais paskirti du Lietuvos ambasadoriai užsienyje. Buvęs sveikatos apsaugos ministras Jurgis Brėdikis paskirtas ambasadoriumi Čekijoje, o Juozas Ašembergas atstovaus Lietuvai Kazachstane, pakeisdamas buvusį ambasadorių - dabartinį žemės ūkio ministrą Vytautą Einorį.

-- Choreografė Laima Kisieliėnė išrinkta 1998 metų Pasaulio lietuvių dainų šventės šokių dienos meno vadove ir vyriausiąja baletmeisterė. Šokių dienos meno vadovo rinkimai vyko balsuojant paštu. Sausio viduryje chorvedžiai Dainų dienos meno vadovu išrinko Petrą Bingelį. Laima Kisieliėnė ir Petras Bingelis buvo ir 1994 metų Pasaulio lietuvių dainų šventės šokių bei dainų dienos meno vadovai.

-- Lietuvos vyriausybė uždraudė biudžetinėms įstaigoms ir organizacijoms pirkti automobilius, kainuojančius daugiau kaip 60 tūkst. litų. Pernai Generalinė prokuratūra, Krašto apsaugos ministerija, Energetikos ministerija, Vilniaus savivaldybė įsigijo po 5-8 naujausių modelių Vakarų firmų mašinas. Jos naudojamos vadovams vežti ir, su labai retomis išimtimis, reprezentaciniams tikslams.

-- Seimo posėdžių salėje kovo 10 d. vietas užėmė prieš penkerius metus Lietuvos nepriklausomybės atkūrimą paskelbusio Akto signatarai. Juos pasveikino Lietuvos prezidentas A. Brazauskas, taip pat šio Akto signataras. Jis ir Seimo pirmininkas Č. Juršenas įteikė Akto signatarams atminimo dovanas - knygas "Lietuvos prezidentai" ir Nepriklausomybės akūrimo 5-ųjų metų progą išleistas jubiliejinės 50 litų monetas.

-- Šiuolaikinio meno centre Vilniuje kovo 10 d. atidaryta fotoparoda "Lietuva laisvai", skirta Nepriklausomybės atkūrimo penktosioms metinėms. Parodos rengėjai - Lietuvos kultūros ministerija ir Lietuvos telegramų agentūra ELTA. Ekspozicijoje - daugiau kaip šimtas spalvotų bei nespaltvotų nuotraukų, pasakojančių apie lietuvių tautos kelią į Kovo 11-ąją.

NUO NAFTOS IKI OBLIGACIJŲ

Būtingės naftos terminalo statyba Lietuvoje paskutiniuoju metu ima panašėti į Sizifo darbą. Rusijos akmuo ridenamas į kalną, o po to jis netikėtai paleidžiamas, vėl pasigaunamas ir vėl ridenamas...

Lietuvos vyriausybei nutarus, kad Rusijos "Lukoil" negali turėti kontrolinio akcijų paketo, Rusijos koncernas visai nusprendė nedalyvauti šioje statyboje. Tačiau Lietuvos premjeras A. Šleževičius nepanoro taip greitai paleisti Rusijos partnerio ir dar visai neseniai įtikinėjo, kad Rusijos "Lukoil" galbūt dalyvaus projekto įgyvendinime.

Kovo 8 d. Mažeikių naftos perdirbimo įmonės direktorius Bronislovas Vainora paskelbė žurnalistams, jog Rusijos "Lukoil" pranešusi jam, jog nesiruošia jokia forma finansuoti ar prisidėti prie Būtingės naftos terminalo statybos. Vainora pareiškė Baltic News Service žurnalistui, jog viskas, kas buvo įmanoma buvo padaryta.

Tačiau Rusijos "Lukoil" neprarado susidomėjimo kitu strateginiu Lietuvai ekonominiu objektu - pačia Mažeikių naftos perdirbimo įmone. Artimiausiu laiku Mažeikių įmonė bus privatizuojama, ir "Lukoil" ruošiasi įsigyti 40% visų įmonės akcijų. Paskutiniuoju laiku Mažeikių naftos perdirbimo įmonė vėl pradėjo darbą, po gana ilgai trukusio naftos tiekimo iš Rusijos sumažėjimo. "Lukoil" kovo

pradžioje patiekė Mažeikiams 200,000 tonų naftos, aprūpindamas naftos įmonę darbu dviems savaitėms.

Tuo tarpu, Lietuvos vyriausybė nusprendė paskirti apie \$20 milijonų iš dviejų užsienio paskolų valstybinei energijos sistemos kompanijai, tam, kad būtų sumokėtos kaikurių skolos valstybinei kompanijai "Lietuvos dujos". Tuo pačiu "Lietuvos dujos" yra skolingos apie \$44 milijonus Rusijos koncernui "Gazprom".

Apie \$9.1 milijono neseniai Lietuvon atkeliavo iš Pasaulio Banko energetikos sektoriaus paskolos bei Japonijos Eksporto-importo banko. Valstybinės energijos kompanijos skolos nepaisant išaugo dėl valstybinių įmonių skolų tai kompanijai. Užsienio pagalbos organizacijos Vilniuje pasakė, kad skolų grandinė yra pagrindinė struktūrinė problema. Valstybinės įmonės skolingos valstybei ne tik neužmokėtomis energijos sąskaitomis, bet ir nemokėtais mokesčiais. Bankroto problema, atrodo, kad bus nesprendžiama iki savivaldybių rinkimų.

Tai, kad Lietuvos valstybei reikalingi pinigai parodė ir kovo 13 d. Letuvos Banke įvykęs eilinis Vyriausybės obligacijų auksionas - pirkėjams pasiūlyta 50 milijonų litų emisija. Vienos obligacijos nominali vertė - 100 litų. Paskutiniame kovo 6 d. auksione metinės palikamosios pasiekė 37.98%. Kovo 13-ąją parduoti

vertybiniai popieriai galioja 28 dienas ir turėtojų už visą nominalią kainą būti išpirkti balandžio 13-ąją.

Finansų ministerijos duomenimis, nepriemoka valstybės biudžetui dabar siekia apie 676 milijonus litų. Dar apie 211 milijonų litų mokesčių įmonėms atidėta pagal vyriausybės sprendimus. Obligacijos tapo vienu iš populiariausių lėšų skolinimosi būdų - tokiomis paskolomis vien šiemet biudžeto deficitas padengtas beveik 315 milijonų litų.

Lietuvos ekonomika glaudžiai susijusi su politika. Tėvynės Sąjungos valdybos pirmininkas Gediminas Vagnorius kovo 9 d. spaudos konferencijoje pabrėžė, kad lito susiejimas su doleriu yra didelė korupcinė afera ir ji tapo viena iš pagrindinių priežasčių, kad valstybės skolos užsieniui pasiekė 700 milijonų dolerių, užsienio prekybos deficitas sudarė 525 milijonus dolerių, o vidaus skola yra 500 milijonų litų. Infliacija, teigė jis, pernai buvo apie 45%, kaip oficialiai skelbiama, o 70%. Ją be kita ko padidino šleistas į apyvartą nemažas litų kiekis.

Konservatorių pateiktasis ekonomikos atgaivinimo planas, jeigu vyriausybė iš tikrųjų būtų į pasiryžusi įgyvendinti, leistų likviduoti LDDP valdymo padarinius per 1.5 - 2 metus, - sakė Gediminas Vagnorius.

pagal Reuter, ELTA

Lietuvos kariuomenės kapelionas monsinjoras Alfonsas Svarinskas šiuo metu Vasario 16-osios minėjime Vilniuje. Viktoro Kapočiaus nuotrauka

JAV Viceprezidentas Estijoje

JAV viceprezidentas Al Gore iš Copenhagen, kur jis dalyvavo JT pasaulinėje konferencijoje, kovo 13 d. atvyko į Talliną. Į Estijos sostinę kovo 12 d. atvyko Lietuvos ir Latvijos premjerai. Tą dieną įvyko trijų Baltijos valstybių ir užsienio reikalų ministrų susitikimas. Visų trijų Baltijos šalių premjerai kovo 13 d. susitiko su JAV viceprezidentu Al Gore ir aptarė tolimesnes bendradarbiavimo perspektyvas, galimybes paspartinti susitarimą dėl investicijų apsaugos ir garantijų, specialistų ruošimo ir kt. klausimus. UPI, ELTA

Lietuvos vyskupų kreipimasis

Kaip pranešė Eltai Lietuvos Vyskupų Konferencijos sekretoriatas, šiuo metu kovo 2 dieną Lietuvos Vyskupų Konferencija paskelbė kreipimąsi į visuomenę "Rinkimams artėjant". Jau penkeri metai, kai laisvam gyvenimui atgimusi Lietuva kuria nepriklausomą ir demokratine valstybę, rašoma kreipimesi. Kuriami nauji ekonominiai santykiai, teisinė sistema. Tai turėtų padėti visuomenei harmoningai tvarkyti savo buitį ir tobulėti. Matant esminius pokyčius visose gyvenimo srityse, negalima nepaslėpti atsinaujinimą lydinių sunkumų: vis didėjančio nusikalstamumo, savivalės ir nesažiningumo ūkiniuose reikaluose, nepakankamo dėmesio žmogui, ypač silpniesiems. Valstybės gyvenimui tvarkyti, toliau rašoma kreipimesi, piliečiai renka savo atstovus ir suteikia jiems įgaliojimus rūpintis visuomenės gerove. Artėjant savivaldybių tarybų rinkimams, norime priminti kiekvieno piliečio pareigą juose sąmoningai dalyvauti ir su giliu atsakomybės jausmu už savo ir kitų gyvenimą, už Lietuvos ateitį. Renkamieji tejaučia atsakomybę tarnauti žmonėms, o rinkėjai išmintingai teįvertina kandidatų moralines savybes bei sugebėjimus. Kadangi bus balsuojama už partijų sąrašus, katalikams svarbu žinoti, koks yra partijų požiūris į Bažnyčią, ar partijos programa atitinka krikščioniškosios moralės principus, ar gerbiama sąžinės laisvė, šeimos teisė auklėti vaikus pagal savo išitikinimus, ar partija konkrečiais darbais spres pensijų, šeimų materialinio aprūpinimo bei kitas opias problemas. Mes, Lietuvos vyskupai, pasitikime Bažnyčios narių sąmoningumu ir tikimės, kad rinkėjai išrinks tikrai vertus savo atstovus, - rašoma kreipimesi.

Lietuvos vyriausybė atsisakė priglobti Čėčenijos vaikus

"Nežmonišku veidmainiavimu, po kuriuo slepiamas tik nuolankumas Maskvai" - Lietuvos vyriausybės argumentus dėl atsisakymo priimti laikinon Lietuvos globon Čėčenijos vaikus pavadino Seimo Geros valios misijos bei Seimo ryšiams su Čėčenijos respublikos Ičerija parlamentu narių grupė kovo 10 d. išplatintame pareiškime.

Lietuvos vyriausybė nepritarė kai kurių Seimo narių siūlymams priimti karo Čėčenijoje našlaičius. Lietuvos premjeras Šleževičius tokį poelgį motyvavo tuo, kad Lietuvoje yra ir taip labai daug socialiai remtinų vaikų. Tačiau pareiškimą išplatinti Seimo narių grupė primena, kad Čėčenijos našlaičiams gresia badas, infekcinės ligos ir mirtis. "Lietuvių čėčenai prašo priglobti bent savo ateitį - vaikus. Negi negalėsime didžiuotis didvyriškos tautos pasitikėjimu", - klausia pareiškimą išplatinę Seimo nariai. ELTA

Apdovanojimas Čėčenijos prezidentui

Kovo 11 d. 8 val. vakaro Latvių Bendruomenės centre Los Angeles (1955 Riverside Drive), California, buvo įteiktas šių metų Amerikos Baltų Laisvės Lygos (Baltic American Freedom League) Baltijos Laisvės apdovanojimas. Šiemet jis paskirtas Čėčenijos prezidentui Dzhokhar M. Dudajev. Nuo 1987 m. iki 1990-ųjų Dudajev buvo generolu vienoje svarbiausių sovietų bombonešių bazių Estijoje. Jis išmoko estų kalbą ir praktiškais veiksmais prisidėjo prie Estijos nepriklausomybės iškovojimo. Baltijos Laisvės apdovanojimas anksčiau buvo paskirtas Lietuvos Sąjūdžio vadovui Vytautui Landsbergiui, Helsinkii 76 grupei iš Latvijos, Mart Nuklus iš Estijos, Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikai ir kt.

Šiais metais apdovanojimą, skirtą Čėčenijos prezidentui, Los Angeles mieste priėmė Lietuvos parlamentarė Romualda Hofertienė, kuri yra Baltijos šalių komiteto pirmininkė ir remia Čėčenijos nepriklausomybės siekius.

pagal PRNewswire

Vytautas Landsbergis su žmona eina į Vasario 16-osios šventę Vilniuje, Pilies gatvėje.

Viktoro Kapočiaus nuotrauka

JAV biznierių jau pasiruošę investuoti į Lietuvą

Kaip praneša ELTA, kovo 7 d. Vilniaus senamiestyje, restauruotame JAV centro pastate OPIC (JAV privačią užsienio investicijų korporaciją) prezidentė Ruth Harkin iškilmingai perkirpo juostelę dar vieno savo padalinio - Rytų Europos biznio informacinio centro atidarymo progai.

JAV biznierių ir OPIC atstovų grupės vizitą į Lietuvą paskatino prieš keletą mėnesių Clevelande įvykusi konferencija, kurioje JAV prezidentas Bill Clinton pažadėjo paramą Centrinės ir Rytų Europos šalių ekonomikai. OPIC delegacija, kuri atstovauja 21 JAV firmai, į Vilnių atvyko iš Lenkijos ir toliau vizitą tęs Latvijoje bei Estijoje. Kovo 6 d. R. Harkin ir delegacijos nariai susitiko su Lietuvos Prezidentu A. Brazausku, premjeru A. Šleževičiumi ir su daugiau kaip pusšimčiu Lietuvos firmų vadovų. Susitikime

su žurnalistas R. Harkin pasakė, kad pirmieji Amerikos biznio atstovų išpužiai apie Lietuvą labai geri. Jau pats faktas, kad tokių solidžių firmų kaip "General Motors", "Astrum International", "Orion Satellite Corp", "Riggs National bank" bei kitų ir keturių OPIC investicinių fondų vadovai lankosi Lietuvoje, patvirtina, kad JAV investicijas į Lietuvą vertina optimistiškai.

Pirmasis projektas Lietuvai jau suderėtas. Tai 10,8 mln. dolerių investicija į medžio perdirbimo pramonę. Pagal ją Amerikos rėmėjas - OSHOCO medienos kompanija iš Oregon valstijos - įkurs lentpjūvę, kurioje perdirbs žalią minkštą medieną iš Lietuvos bei Rusijos, o po to eksportuos į Vakarų Europą. Tačiau dalis išdžiovintos ir apdorotos medienos žaliavos liks ir vietos rinkai, be to, ši investicija, part-

nerių nuomone, padės kelti darbininkų kvalifikaciją ir sukurs naujų darbo vietų. Numatomi projektai ir telekomunikacijų, informatikos, aplinkos apsaugos, agroserviso, energetikos srityse.

ELTA praneša, kad kovo 6 d. Lietuvos Energetikos ministerijoje pasirašyta Lietuvos Respublikos ir JAV vyriausybės sutartis dėl subsidijų suteikimo. Abiejų vyriausybės vardu įgalios sutartį pasirašė Lietuvos energetikos ministerija ir JAV Prekybos ir plėtros agentūra (TDA).

Šia sutartimi TDA išsipareigoja suteikti Lietuvos vyriausybei 350 tūkstančių JAV dolerių finansinę pagalbą. Tai bus negražintina paskola, skiriama saugos sutarčiai su JAV firma "Fluor Daniel" sudaryti, pagal kurią bus atliekami būtingės eksporto importo naftos terminalo ir naftotiekio ekonominio pagrįstumo tyrimai.

Lietuvos pasienio policijos patruliai saugo sieną su Baltarusija. Viktoro Kapočiaus nuotrauka

Tarp dviejų Lietuvai svarbių datų

...Galbūt Lietuvos Nepriklausomybę reikėtų prisiminti ne du kartus per metus, o kiekvieną metų dieną. Apie tai mąstyti ir džiaugtis, o ne niurzgėti ir tarpusavyje pyktis... Betgi taip nėra, o lietuviai visame pasaulyje ryškiausiai ją prisimena tik tuomet, kai švenčia - Vasario 16-ąją ir Kovo 11-ąją. Tos taip arti viena kitos esančios dvi šventos kiekvienam lietuviui datos tarsi apeliuoja į tai, kad ateinančiais amžiais ir tikrosios abiejų Nepriklausomybių atgavimo datos - 1918 m. vasario 16-oji ir 1990 m. kovo 11-oji suartės tarpusavyje, ir tie penkiasdešimt vergovės Sovietų Sąjungai metų nebebus toks skaudžiai ilgas ir svarbus Lietuvai laikotarpis, žiūrėnt atgal iš ateities šimtmečių perspektyvos, koks dabar atrodo mano tėvų ir mano kartoms. Dabar gi šis laikotarpis tarp dviejų svarbių Lietuvai datų galėtų tapti lietuviui apmąstymų laikotarpiu - kai bandau suvokti Lietuvą abiem jos Nepriklausomybės laikotarpiais, kai supranti save kaip mažą savo amžiaus meilės objekto - Lietuvos - dalelę, kuriai (patikėkime tuo visi kartu, ir tai įvyks!) nuo šiol amžiams

skirta būti Nepriklausoma...

...Galbūt ryškiau nei mano žodžiai tai atsispindi buvusios bostonietės Skirmantės Makaitytės - Kondratienės, dabar gyvenančios ir dirbančios Washingtone, kalba, pasakyta Bostono Lietuvių piliečių klube, MA, Vasario 16-osios minėjimo progai.

Rima Marija Girnius (Krištaponytė)

(Spausdiname šią kalbą sutrumpintai - Red past.)

Skirmantė Makaitytė - Kondratienė:

"Malonu man sugrįžti į miestą, kuriame užaugau, su kuriuo mane sieja šeimos ir draugystės ryšiai. Aš atsimenu tas dienas, kai po II-jo pasaulinio karo užplūdo Bostoną, jau seniai lietuvių apgyventą, naują lietuvių emigrantų banga. Mes visi tuomet gyvenome So. Bostone, vienas kitas - Dorchester, kiti - toliau; galėjome pėsti pas draugus nueiti, ir ne visi turėjome automobilius. Tuo metu mano tėvų, vyresnė karta dar gyvai prisiminė Nepriklausomą Lietuvą, skaudžiai pergyveno jos netekimą ir savo vaikų širdyse skiepijo meilę Tėvynei. Prisimenu, tais pirmais po karo dešimtmečiais kultūri-

nis gyvenimas Bostone virte virė. Buvo ne tik enciklopedija, laikraščiai, žurnalai, radijo valandėlės, bet ir lietuviškos krautuvės ir gydytojai. Šv. Petro parapija, žinoma, tebėra, bet ji nebe toks kultūros židinys, kokia tuomet buvo, ir lietuviškos parapijos mokyklos nebėra. Vaikai tuomet mokėsi muzikos pas kompozitorius Gaidelį ir Kačinską, baletą mokėsi pas Baberškinaite, tautinius šokių šoko pas poliū Ivaškiene. Klestėjo skautai, ateitininkai ir kitos lietuvių organizacijos. Šeštadieninėje mokykloje mokytojas ne tik prityrę pedagogai, bet ir poetai, aktoriai ir kiti intelektualai, visi su turtinga patirtimi Lietuvoje. Ką ir bekalbėti apie dramos sambūrio veiklą, apie ponios Aleksandros Gustaitienės režisuotus dramos veikalus, ponios Boguškinaitės - Vasiliauskienės pastatytus baletus. Bežiūrėdami spektaklius, ištrūkdavome iš mus supančios pilkos ir dar gerokai svetimos aplinkos ir grįždavome į netolimą praeitį - į Lietuvą. Bostone nestigo nei poetų, nei dailininkų, nei filosofų. Ir inžinieriai, kitų profesijų žmonės ir paprasti mirtingieji gyvai dalyvaudavo lietuviškoje veikloje. Prisimenu kultūrinius subatvakarius Tautininkų namuose, Kultūros klubo renginius. Kas mėnesį rinkdavosi įvairių požiūrių ir įvairaus amžiaus žmonės ir gyvai diskutuodavo įvairiausiems klausimams. Daug kas iš tų laikų išliko žinoma, ir daug naujo ir gražaus atsirado, naujų žmonių atvažiavo, bet nebe tas pat, kas buvo... Tai buvo be galo įdomūs laikai. Gal aš juos ir per daug idealizuoju - taip kaip ir ankstesnės kartos idealizavo Nepriklausomą Lietuvą - tai natūralu. Lietuvoje irgi gyvenimas nebuvo vien rožėmis klotas. Lietuva pati su naujomis kartomis keitėsi, - negalėjo išlikti nepakitusi, kokią mes ją prisimename. Per ilgus Lietuvos okupacijos metus išievių prisiminimai blėso. Šu Tėvyne ryšiai buvo reti ir ribojami. Naujos kartos, kad ir lietuviškos, įleido naujas šaknis ir šiame krašte, Vasario 16-osios minėjimai tapo ne svajonių ir vilčių šventės, o veikiau laidotuvių rimties ritualai. Išsiskaidėme plačiai po kitus miestus, mažai galimybių buvo sueiti, mažiau dainavom. Tačiau širdyse nešiojome neblėstančią meilę Lietuvai ir kažkaip išlaikėme sugebėjimą organizuoti veikti jos labui, saugoti ir vykdyti lietuviškos kultūros darbus, kur galėdami. Ir štai - 1989-ieji metai - stebuklai - sovietų imperija žlunga! Tais metais vis dėl to dar atrodė neįtikėtina, kad Lietuva taip greit vėl taps laisva. Dar po metų, kitų susilaukė ir tarptautinio pripažinimo. Iš dalies višų

pasaulio lietuvių dėka Lietuva daug greičiau buvo pripažinta tarptautinėje plotmėje, negu po pirmojo Nepriklausomybės paskelbimo 1918-ais metais. Nors mums, JAV lietuviams, tas laikotarpis tarp Nepriklausomybės paskelbimo ir JAV pripažinimo atrodė labai ir labai ilgas. Mūsų visų svajonė išsipildė - nors ne be kraujo aukos. Ir mes niekad nepamiršim praeities didvyrių - Sausio 13-osios ir Medininkų aukų. Kaip nekeista, tuo trumpu laikotarpiu visi lietuviai tiek Lietuvoje, tiek išieviijoje - sugebėjo susivienyti, siekiant bendro tikslo - Lietuvos Nepriklausomybės. Vienybėje stiprybė! - nedažnai lietuviai sugeba tai suvokti. Kaip greitai vienybė kaip apsvaigimas prablėso, išgaravo. Išliko nesuipratimai, priekaištai tiek krašte, tiek išieviijoje, tiek tarp krašto ir išieviijos. Siūlyčiau tačiau nenusiminti ir nenusivilti, kaip taip įvyko. Kitaip ir negalėjo būti. Po 50-ies metų okupacinės sistemos įtvirtinimo, kuri buvo pagrįsta melu, sunku atstatyti pagrindą, kuris vis tiek yra atstatomas. Po 50-ies metų, kai verslas buvo smerkiamas ir baudžiamas, nenuostabu, kad tiek daug verslininkų - amoralūs. Verslas Lietuvoje dar turi susikurti savo teisinį pamatą ir etikos tradicijas. Nusikaltelių gaujos siaučia visoje Rytų Europoje, pasinaudamos visuomeninių struktūrų silpnumu ar nebuvimu, nenuostabu, kad organizuotas ir neorganizuoti nusikalteliamas didėja ir Lietuvoje. Po 50-ies metų sovietinio nualinimo ir atsiradusio skurdo, nenuostabu, kad materialinės vertybės daug ką sugundė, kad jie lenkia pirštus į save, o ne tiesia ranką kitiems. Sunku iš karto atstatyti morališkai ir ekonomiškai sužlugdytą kraštą. Turėtume suprasti, kad Nepriklausomybės paskelbimas - tai tik pirmas žingsnis, o po to - sunkus darbas. Į praeitį nebegrįžtama. Atskirai gyvenus 50 metų nuo tautos kamieno, sunku vėl susigyventi.

Šiandien mes švenčiame Vasario 16-ąją. Bet švenčiame ne tik Vasario 16-ąją, o taip pat ir per šio beprotiško amžiaus metus pralietą kraują, prakaitą ir ašaras, švenčiame sukauptas kultūrinės vertybes bei pragyventus nusivylimus ir laimėjimus. Įvesdami Vasario 16-ąją, mes švenčiame 50-ies metų lietuvių širdyse nelengvai išlaikytą idealą, kuris vėl atgimė ir sublizgėjo 1990-ųjų metų kovo 11-ąją. Mes švenčiame laimingai, netikėtai antrą sykį atgautą ir pripažintą Nepriklausomybę. Mes negalime šiandien nesidžiaugti! Lygiai kaip negalima nesidžiaugti, kūdikui užgimus, nežiūrėnt didelių gimdymo skausmų...

Lietuva šiandien ne tokia, kokia buvo prieš 50 metų, bet taip pat ir ne tokia, kokia buvo prieš 5. Per tokį trumpą laiką vis dėlto nemažai pasiekė. Okupacijos metais buvo sunku užsienio lietuviui į Tėvyne nuvažiuoti - reikėdavo keliauti per Rusiją ir tik su Rusijos leidimu. Nebuvo galima aplankyti nei giminių, nei artimųjų, nei laisvai kalbėti, pasigrožėti Lietuvos gamta. Iki Nepriklausomybės aš į Lietuvą nuvažiauju iš viso 4 sykius. O dabar skrendu tiesiai iš Vakarų Europos į gražų Vilniaus aerouostą, atnaujintą investicijų Banko dėka, beveik kas antrą mėnesį ir be vizos. Lietuvoje Prezidentas ir Parlamento nariai, patinka jie mums ar nepatinka, demokratiškai išrinkti. Valdžia palyginus stabili, didesnių nesklaidumų nėra. Privatizacija vyksta greitai, palyginus su kitais atsitatančiais kraštais, ekonomika su trūkčiojimai pamažu atsistato. Veikia bankai, biržos, klesti smulkus verslas. Teisybė, kai kurie ekonominiai sektoriai ne taip sklandžiai persiorientuoja, yra ir bankrutuojančių firmų, bet kur jų nėra!.. Svarbiausia, kad po tru-

putį su tarptautinių organizacijų pagalba ir Europos namuose Lietuva atsistato lietuviškai. Argi ne to mes siekiame?..

Yra spaudos laisvė ir įvairių politinių pažiūrų laikraščiai. Žmonės reiškia nuomones nebijodami. Vieni jungiasi į politinį darbą, kiti visai politika ir politikais nesidomi - visai kaip ir Vakaruose.

Matome, kad Lietuvoje žmonės stengiasi, kuria, dirba, šoka, sportuoja, groja, ir šiaip - gyvena normalų gyvenimą, normaliam, kad ir beatsistatančiame krašte. Jie laisvai važinėja į užsienį ir atstovauja Lietuvai, o ne kitam kraštui - tai didžiausias Nepriklausomybės laimėjimas. Tokių neapčiuopiamų gyvenimo niuansų neatspindi nei statistika, nei grynai politinė analizė - reikia pačiam nuvažiuoti, pasižiūrėti, pagyventi. Ir daug užsienio lietuvių, nemažai ir užsieniečių, taip ir daro - įsijungia į labdarą, į profesinį, kultūrinį bendravimą, į verslą bei gamybą - iš tokių skatiku, bendrų pastangų dėka, mes Lietuvai aukso kalną sukrausime...

Taigi laisvės kova tebevyksta, bet kitame kovo lauke... Savaiame suprantama, išoriniai pavojai tebėra... tad politinis budrumas,

talka Lietuvai, tiek ir užsienyje, turi būti neblėstanti. Ką veikia mūsų kaimynai, jų įtaka pačioje Lietuvoje - be galo svarbu. Apšviesti užsienio šalis ir tarptautines organizacijas, ieškoti šalininkų ir sąjungininkų - taip pat be galo svarbu. Bet svarbiausia dabar - statomasis darbas. Jeigu matome Lietuvoje sunkumus, tai ne kritikuokime iš tolo, o pasvarstykime, kaip padėti tuos sunkumus pašalinti. Jeigu matome, kad žmonės gerą darbą dirba - paimkime ir prisidėkime... Tik konkretūs darbai išsprasmina Vasario 16-osios idealuose išreikštas intencijas. Vienybės nuotaiką reikia įgyvendinti ir kasdieniniame gyvenime.

Mes visi - tie lietuviai, kurie išgyveno su sovietine okupacija, ir lietuviai išieviai - nešame deglų tūkstančio metų lietuvių ryžto. Mes galime ginčytis apie politiką, ekonomiką, apie tikrus lietuvius ir netikrus lietuvius, apie tuos kurie gerai kalba lietuviškai ir tuos kurie nemoka kalbėti, apie pilietybę... o tautybės mums niekas neatims ir nepridės. Vasario 16-oji - tai simbolis mūsų lietuvių bendrumo ir šimtmečių laisvės troškimo. Lietuva nepražus, kol lietuviai širdyje nešios meilę Lietuvai."

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas, patarnauja teisiniuose reikaluose. Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West St., Simsbury, CT 06070. Tel. 203 651-0261.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.). Tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoje vietoje - OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, NY. Tel. 847-2323 (namų tel. 847-4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, NY 11227. Tel. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuvniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radziunas, sav. - 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, NY 11368. Tel. 779-5156.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIJO PROGRAMA "AUŠRA". WINC-FM 90.5, Worcester, MA. Sekmadieniais 8-9 val. vakaro, Eduardas Meilus, Jr., 70 Curtis St., Auburn, MA 01501. Tel. 508 753-7232

LAISVĖS ŽIBURIO radijas girdimas sekmadieniais 9 val. ryto iš KDM stoties 1380 AM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, NY 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428-4552. Fax 718 423-3979.

Moters diena Rusijoje

Prisimindami šventą Sovietų Sąjungoje šventę - Tarptautinę moters dieną - kovo 8-ąją, Rusijos vyrai ir šiemet moteris apdovanojo gėlėmis ir šokoladiniais saldainiais. Kovo 8-oji liko viena iš pagrindinių švenčių. Tačiau žmogaus teisių grupės Watch-Helsinki paskelbtas pranešimas rodo, kad nėra progos tokiam šventimui.

Oficialūs asmenys ir laikraščiai kėlė į aukštybes šalies moteris, vis pažymėdami, kaip jie gerbia "silpnąją lytį" arba "gražiąją pusę". Parlamentaras Ivan Rybkin pasakė: "Leiskite man išreikšti gilią dėkingumą moteriai už nepailstamą darbą, atgaivinant šali". Moteris sudaro tik 11.4% visų Rusijos parlamentarų.

Daugeliui Rusijos moterų pakilūs žodžiai nieko nereiškia. Dešimtyje Rusijos kareivių motinų pažymėjo taprtautinę moters dieną, pradėdamos penkių savaičių kelionę (205 mylių kelias), protestuodamos prieš karą Čečėnijoje. Grupė moterų Rusijos Tolimuosiuose Rytuose tęsė bado streiką, reikalaujamos darbo užmokesčio už dviejų metų darbą.

Žmogaus teisių grupės pranešime atskleista tiesa apie paplitusį žmonių mušimą. Sakoma, kad policija ignoruoja pranešimus apie namuose kylančius konfliktus, kur panaudojama jėga. Policija mano, kad visa tai yra privatus dalykas ir jie neturi

kištis. Nesikišimo politiką atspindi skaičiai: vienas iš penkių žmonių, nužudytų Rusijoje, yra nužudomas savo sutuoktinio, - tai rodo Socialinių reikalų ministerijos statistika.

Pranešime sakoma, kad dėl šalies ekonominio nestabilumo ir sunkumų labiausiai kenčia moterys. Iš 2.3 milijono Rusijos bedarbių 67.3% yra moterys, o kai kuriose vietovėse net 85% visų bedarbių yra moterys. Darbdaviai atvirai atsisako įdarbinti moteris, nes bijo būsimų išlaidų, jai tapus motina.

Komunistai taip pat pažymėjo kovo 8-ąją. Šimtai jų susirinkę reikalavo gražinti sovietinių laikų "pagarbą moteriai". Tačiau daugelyje kalbų (dauguma iš kurių pasakė vyrai) buvo reikalaujama Jelcin atsisatydinimo, o ne moterų teisių.

Kai kam kovo 8-oji buvo tik labai gera diena bizniui. Gėlių pardavėjai (dauguma moterų) džiaugėsi galėdami parduoti tulpes bei importuotas rožes padidintomis kainomis. "Tai gal ir šventė, bet mes vis tiek turime maitinti savo vaikus", - pasakė viena moteris, parduodanti 6 rožes už \$1 Maskvos centre.

Rusijos Prezidentas Boris Jelcin kovo 8-ąją buvo paruošęs neįprastą komplimentą moterims. Jis pasakė: "Visa moteris yra vien tik širdis, net ir savo galvoje".

pagal AP

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI
SUKURIAMI IR NEMOKAMAI
PRISTATOMI Į VISAS KAPINES
NEW YORK, NEW JERSEY
IR CONNECTICUT VALSTIJOSE.
ISTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

fasolino
MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE,
QUEENS N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282; 326-3150
- TAI MŪSU VIENINTĖLE VIETA -
- GAUSI PARODŲ SALĖ -

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

**VYTIS
KELIONIŲ IR TURIZMO
AGENTŪRA**

- LĖKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS

GRUPINĖS KELIŲNĖS Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS
JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE

40-24 235 Street, DOUGLSTON, N. Y. 11363

TEL.: 718 423 - 6161, 1 - 800 - 77 - VYTIS

FAX 718 423 - 3979

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207

Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964

Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637

Second Class postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$30.00. Single copy \$1.00.
Published Weekly except 2nd and 3rd week in July

POSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguoją REDAKCINĖ KOMISIJA —
E-mail: 71712.107@compuserve.com

L.K.B. Kronikos stebukas

Kai kalendoriuje pamatai kovo 19 dienos datą, taip ir susimąstai: kas galėjo tikėtis, kad viskas taip susiklostys. 1972 m. kovo 19 d. pasirodė Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos, slapto pogrindžio laikraščio, pirmasis numeris. Idealistai, išėję kovoti prieš baisią žmogaus vergiją, tikėjo, kad jie išleis tik 10 numerių, visi bus pasodinti į kalėjimus, ir taip baigsis ši istorija. Per 12 metų išėjo 64 Kronikos numeriai. Iš jų Amerikos krantus pasiekė tik 62. Per 10 metų už Kronikos leidimą sumita ir nuteista 13-ka asmenų.

Tie žmonės savo pasiaukojimu paskleidė tiesą apie gyvenimą Sovietų Sąjungoje. Ir čia buvo tas stebukas. Kiek lietuviai rašė apie tautinę sprespaudą, kad rusiškas imperializmas paglemžia tautas. Tas pasaulio politinių viršūnių taip nejudino. Tačiau žmonės jaudino paprastų žmonių, ieškančių ir skelbiančių tiesą, persekiojimo faktai.

Kronikos leidėjai pradėjo svarstė: kokių būdu perduoti žinias, ar rašyti žmonių mėgstamus straipsnius, ar kalbėti apie realų gyvenimą. Ir jie pasirinko šį kelią - rašyti tik tiesą. Tegu kalba patys už save aprašomi faktai, kaip Sovietų Sąjungoje persekiojami žmonės už religinius įsitikinimus, kitaminčiai. Senieji Nerono laikai buvo jau gilioje istorijoje, bet lyg kažkas norėjo jus prikelti.

Sovietinė sistema norėjo pavergti žmones, žalodama jų dvasią, uždarydama ją raudoname melo pasaulyje. Kiekvienas taip laukiamas iš Lietuvos Kronikos numeris tuoj buvo verčiamas į anglų kalbą ir išspausdinamas penkiais tūkstančiais egzempliorių, kurių dalis buvo paskleidžiama Senate, Kongrese, laikraščių redakcijose, radijo ir televizijos kanaluose. Didžiulį darbą čia atliko Lietuvos Katalikų Religinė Šalpa. O kaip jaudinančiai visame pasaulyje nuskambėjo Nijolės Sadūnaitės byla.

Kronikos išleidimas davė pradžią visai pogrindžio spaudai, kuri suvaicino svarbų vaidmenį, griauant Sovietų imperijos pamatus.

Šia proga prisimenamas ir mūsų laikraščio vaidmuo. Kronika, patekusi į Ameriką, pirmiausia ir patekdavo į "Darbininko" redakciją. Čia ji buvo aptvarkoma, perfotografuojama, perrašoma ir platinama. Iš pat pradžių, kai pasklido pirmos žinios apie pogrindžio spaudą, tai buvo sensacija. Pirmosios spaudos konferencijos tuojau turėjo didelį poveikį.

Didelį vaidmenį atliko prof. Juozas Brazaitis, tada dirbęs "Darbininko" redakcijoje. Jis ir sukūrė Kronikos biuletenių rinkinio visą architektūrą. Jo idėja buvo leisti rinkinius atskirais numeriais, juos kuo plačiausiai paskleisti, tuoj organizuoti vertimus į kitas kalbas.

Prof. J. Brazaitis mirė 1974 m. lapkričio 28 d. Tokie tomiai ir toliau buvo leidžiami. Iš viso išleista 7 didžiuliai tomiai. Tai lietuvių vargu, kančių ir didžiųjų trėmimų istorija.

Gyvename neramiais laikais. Ir toliau vyksta kova tarp blogio ir gėrio. Ir netikėtai aukštais pareigūnais, kurie didžiuliuose straipsniuose ir gražbylingose kalbose bando nuslėpti tiesą, kalbėdami vien tik apie vis gerėjantį gyvenimą Tėvynėje. Neleiskime, kad į Lietuvą grįžtų gražus melas. Geriau pasirinkime karčią, nuogą tiesą. Juk tik ji išpareigos mus visus kartu dirbti keičiant ir kuriant. Kristus yra pasakęs: tiesa jus padarys laisvus.

VASARIO 16-osios IŠKILMĖS VENECUELOJE

(Pabaiga. Pradžią praėjusiam nr.)

Dambrovų rezidencijos pašventinimas

Kupini išpūdžių iš vizito San Casimiro bažnyčioje ir mieste nenoromis sėdomi ir autobusu kelionėn atgal į Caracas miestą. Reikėjo skubėti, nes pagal nustatytą programą 3:00 val. popiet privalėjome būti ambasadoriaus dr. Vytauto Dambrovos ir ponios Undos rezidencijoje jų gyvenvietės pašventinime. Turėdami savo tarpe ambasadorių ir vyskupą, kuris turėjo atlikti tą ceremoniją, nelabai jaudinomės, kad reiks pavėluoti. Net dvi valandas vėlavomės. Atvykus į vietą, jau radome kantriai belaukiančių apie 30 kvietinių svečių.

Netrukus, šiek tiek atsigavus iš kelionės, vysk. Baltakis atliko rezidencijos pašventinimo apeigas. Buvo pasakytos kelios kalbos ir su daina buvo palinkėta Dambrovoms ilgiausių metų. Po kotelėlių visi buvo pakviesti į sodą pietų. Jaukus pabandavimas užsitęsė iki vėlumos.

Senoje vokiečių kolonijoje

Vasario 18-ji diena buvo skirta taip pat pramogai. Venecuelos lietuvių jaunimas suorganizavo išvyką į Tovar miestelį, esantį kalnuose apie 90 kilometrų nuo Caracas miesto. Tai Schwarzwaldo vokiečių kolonija, įsikūrusi prieš 150 metų. Atvykus į šią vietovę, iš karto jautiesi, kad esi

ne Venecueloje bet kažkur Pietų Vokietijoje, Austrijoje ar net Šveicarijoje. Tai pajunti iš karto matydami visur švarą ir aplink kalnų šlaituose išsibarščiusius namus, labai panašius savo statyba ir stiliumi į namus su balkonais Europos Alpėse.

Ivažiuojant į miestelį, panašiai kaip važiuojant į San Casimiro, pakėlėse lietuviškos trispalvės nupieštos ne tik ant stulpų, bet ir ant akmenų, uolų šlaituose, ant pastatų sienų ir net ant šiukšlių dėžių. Tik čia, kai kur ant žalios spalvos viduryje yra įdėtas žodis "CALDERA", tai yra dabartinio Venecuelos prezidento pavardė.

Per miestelio centrą einanti gatvė pilna turistų iš visos Venecuelos. Daugybė krautuvėlių, kur parduodami įvairiausi suvenyrai, pagaminti čia vietoje. Įdomu tai, kad čia buvo galima įsigyti ir gintaro, randamo šiaurinėje Pietų Amerikos dalyje, dirbinių. Yra čia ir lietuvių, pastoviai gyvenančių Caracas mieste, turinčių čia antrus namus praleisti savaitgalius, kvėpuojant tyru kalnų oru. Išvykos dalyviai turėjo progą aplankyti čia viešinių Eugenijos ir Vlodo Mažeikų rezidenciją ir patirti jų nuoširdų vaišingumą.

Vasario 16-sios minėjimas

Po Lietuvos Respublikos ambasados Venecueloje patalpų pašventinimo. Iš k.: Marija Rudienė, vysk. Paulius Baltakis, OFM, Antanas Rudys, žurn. Jūratė Statkutė-Rosales, ambasados pareigūnas Antanas Šulcas, Ona Beliauskaitė-Lammersdorf, ambasadorius dr. Vytautas Dambra ir Kęstutis K. Miklas iš New Yorko.

kažkur paslėpė, turbūt, tarp knygų savo didžiulėje bibliotekoje, kuri iki dar šios dienos yra išsilikusi. O kita versija - , kad akto originalą neva tai pasiėmė signataras Petras Klimas, tuometinis "Lietuvos Aido" redaktorius, ir vėliau jį perdavė Lietuvos prezidento kanceliarijai. Tos kanceliarijos archyvo viršininkas Pijus Bielskus 1940 m. birželio 15 d., rusams okupuojant Lietuvą, išsinešė jį iš archyvo ir kažkur paslėpė, neatidengęs tos paslapties iki 1958 metų, tai yra, iki savo mirties.

Suglaustai palietęs nepriklausomybės laikotarpį, bolševikinę okupaciją ir terorą, 50 metų kovą dėl išlaisvinimo ir prieš penkis metus kovo 11 dieną, kada Tėvynė vėl atsikėlė nepriklausomam gyvenimui, plačiau paliečiau dabartinę Lietuvos padėtį. Kalbėjau apie nuolatine grėsmę iš Rytu, apie vyriausybės daromas ir padarytas klaidas, ypač dėl pilietybės ir turto sugražinimo užsienio lietuviams. Paliečiau ir augantį ekonominį nuosmukį bei didėjantį nedarbą, tebeegzistuojantį bolševikinį biurokratizmą, kyšininkavimą, organizuoto kriminalinio elemento viešpatavimą ir stoką investicijų iš užsienio dėl nepasitikėjimo Lietuvos valdžios aparato stabilumu.

Užbaigiau savo kalbą, kviesdamas visus padėti Lietuvai visom išgalem ir tai daryti vienin-gai. Tos vienybės visad trūko ir trūksta, ypač Lietuvoje, ir kurios pasigedo net ir dr. Vincas Kudirka, rašydamas tautos giesmę ir įtraukdamas į ją šūkį - "Vardan tos Lietuvos vienybė težydi".

Po mano kalbos buvo meninė programa. Ją išpildė estradinė dainininkė Adriana Jocyte, gimusi Buenos Aires mieste Argentinoje, ir šiuo metu gyvenanti Caracas mieste. Ji su gitara akompanuojant padainavo keleta dainų ispaniškai ir lietuviškai. Ji visus žavėjo savo skambiu balsu ir ypač nuostabiai puikia lietuviška tarsena.

Aštuoniasdešimtmečių pagerbimas

Antroje minėjimo dalyje įvyko Venecuelos lietuvių ir svečių, sulaukusių 80 metų amžiaus, specialus pagerbimas. Net ir Lie-
(nukelta į 7 psl.)

KARUSELĖJE

Vytautė Žilinskaitė

5

Kai jis savo ministeriškais rankomis svaidė muses į nelipnius musgaudžius, be paliovos teiravosi apie mane: ar tėvai ne buožės, ar vaikai ne kolonijoje, ar dažnai tupiu blaivykloje?.. Po to pareiškė norįs ekstra pasitarti su manim valstybinės svarbos klausimui. Bet man nepakeliui su ministrais. Atsisakiau jį priimti. Tegu sau!

Dar jam nebaigus, pasispjauė delnus trečiasis:

- Tai, kas atsitiko man, - paslaptinai sukuždėjo jis, - pranoksta keisčiausią sapną... Tai įvyko tą pačią dieną, kai buvo išspausdinta mano sensacingoji humoreska apie chuliganų gaują. Tos dienos vakarą ramiausiai pareinu namo, uždegu šviesą - o perkūne dievaiti! - kambarys kimšte prikimštas kažkokių įtartinų snukių. Tučiuojau susiorientavau, kad tai chuliganai, atėję suvesti su manimi sąskaitų už pavykusią humoreską. "Na, - manau, - būk sveikas, Abraomai! Bet, pagaliau, toks ir turi būti tikro humoristo galas!" Ir energingai žengiau į patį chuliganų tirštį. Staiga jie visi kaip vienas trenkia ant grindų savo visrakčius, peilius, kastetus, gniužulus banknotų ir surinka: "Jūs humoreska!.. Susitiksime erdviame, šviesiame gamyklos ceche!" Ir dingsta kaip į vandenį.

Gaila, visus tuos banknotus pervedžiau vaikų namams, o tai būčiau jus pakvietęs į Bočius...

Jis kukliai, nutilo, ir dabar visi trys sužiūro į ketvirtąjį humoristą, tylų, mažą žmogelį.

- Aš, broliai, - atsikosėjęs nenorom prabilo jis, - tokiais furorais pasigirti negaliu. Tik kartą buvo toks atvejis. Prisėdau poliklinikoje šalia kažkoko vyruko. Žiūriu - jis skaito žurnalą. Kaip tik mano humoreską. Skaito skaito - ir kad nusijuoks!

Trys humoristai net paško. Paskui rūgščiai nusišypsojo. O vienas jų rūščiai perspėjo ta, ketvirtąjį:

- Jei fantazuojam, bra, tai fantazuokim, bet ir fantazija privalo turėti ribas!

Isimylėjėlių panaudojimas

Samprotauti, teoretizuoti dabar mažoka. Dabar reikia ir praktikos. Anksčiau, pvyzdžiui, žodžius "koks nepraktiškas!" išardavome beveik su pasigėrėjimu. Dabar su panieka.

Jeigu jau taip - norėčiau pasiūlyti būdą, kaip praktiškai panaudoti isimylėjėlius. Keista? Nieko keisto. Isimylėjėlių aibė, o praktiškai iš to naudos jokios. Tuo tarpu nauda galėtų būti milžiniška.

Ši idėja man gimė tylią vasaros naktį.

Saldžiai miegojau prie plačiai atlapoto lango. Ūmai kažkas krebžtelėjo. Pabadau. Vėl krebžtelėjo. Vėl. Kiek galima krebždėti? Pakėliau galvą. Tebekrebžda. Na, na!

Paskui žiūriu - pro langą lenda mėnesienos žydrai nužerta galva. Būtų nieko stebėtino, jei gyvenčiau pirmame aukšte. Ar antrame. O dabar - penktame. Ir štai - galva.

"Vagis, šmėkla arba somnambulas", - sumečiau.

- Maryte, - sušnibždėjo galva. - Mano Maryte!

- ?

- Pabusk, Maryte, - šnabždesys pėrėjo į sultingą baritoną. - Čia aš, Antanas.

- Nėra čia jokios Marytės, - sūcypiau. - Milicijaaa!

Šmėkla sustiro.

Nežymiai ištiesiau ranką ir įjungiau stalinę lempą. Šmėkla - kokių dvidešimties metų šatenas - tebekybojo ant palangės, žiūrėdamas į mane suapvalėjusiomis akimis.

- Atleiskite, - sudejavo, tabaluodama kojomis kažkur stratosferoje, - aš maniau... man atrodė, kad už šito lango...

- Kaip čion užsirioglinot? - niūriai pasiteiravau.

- Kaip tai kaip? - nustebto šatenas. - Visai paprastai: siena, siena, palangė, vėl siena, siena...

- Tai ir grįžkit tuo pačiu keliu!

- Mielu noru! - sutiko šatenas ir akimirksniu dingo.

Štai tada man ir toptelėjo idėja.

- Palaukit! - surikau, persisvėrus per langą. - Kad jau užsikorėt, tai pataisykit vamzdį po stogu. Arba šaukiu miliciją!

Tą vamzdį jau penkti metai "taiso" namų valdyba.

Nespėjau apsidairyti - figura jau kabinėjosi pastogėje. Pataisė per porą minučių. Nežinau, kas ją prilaiškė. Tikriausiai mėnulio trauka. Netrukus ji lengvai ir tykiai it naktinį peteliškę nuplazdeno žemyn.

Stryktelėjo ant klombos. Garsiai nusispiovė. Ir nudrožė savo keliais. Keista, ar ne?

Aš taip pat stebėjaisi, bet ilginiui supratau, kad stebėtis, tiesą pasakius, nėra ko. Juk jis buvo isimylėjęs. O isimylėję, žinia, sienom laipioja, ir stiklo kalną kabarojasi. Kas jiems?!

Ir būtent čia užčiuopiau tą racionalų grūdą - praktišką isimylėjėlių panaudojimą.

Sakykim, reikia nuskusti ar nudažyti didelio namo fasadą. Statyk pastolius, tempk lentas, tvirtink kronšteinus... O tuo tarpu pakaktų keleto isimylėjusių. Kiekvienam po skutiklį ar dažų kibirą su purkštuvu - ir plasnok sveikas. Viens, du - ir darbas baigtas. Ekonomiškai, švaru, spartu. Žinoma, šalia karvelių ant stogo reikėtų sutupdyti jų Marytes - bet juk tai ne pastolius kalti!

Arba vėl: isimylėjėliai valandų valandas be jokio tikslo vaikštinėja, teisingiau, bindzinėja. Ar negalėtų jie tuo pačiu atvaikščioti už kitus, labiau užsiėmusius piliečius ir vykdomuosius komitetus, raštines, parduotuves, dirbtuves?.. O sėdėdami ir murmedami ant suoliukų, atsėdėtų ir atmurmėtų už vargšus klientus valgyklose, pirtyse, kirpyklose, laukiamuosiuose ir t.t.

Praktiškas isimylėjėlių panaudojimas atveria plačias galimybes visur. Sakykime, gamykloje vyksta susirinkimas. Ore kybo audra. Tuoj pasipils kritikos srautas ant nelaimingos direktoriaus galvos... Jis gi maloniai šypsosi ir ragina atvirai, kritiškai pasisakyti aną darbo šaunuolį, kuris prie lango. Čia pat sėdi ir šaunuolis Marytė. Šaunuolis nevikriai kaip lokys ropoja į tribūną, žiūri į savo Marytės akis, rausta, vėl žiūri bała. Galop išspaudžia:

- Bė... Mė... Bėbė.

Ypač efektinga būtų panaudoti donžuonų energiją. Ji galėtų varyti malūnus, lentpiūves, elektrines. Kaip? Čia jau biofizikų sfera, mes į ją nesikišim. Bet tegu jie nedelsia. Žemėje baigiasi anglies atsargos, o čia tokia energija blėniais virsta!

Taip pat labai efektinga būtų kokios nors isimylėjusios gražuolės spoksojimą ir veidrodį perversti į sunkaus liginio priežiūrą. Jis patektų į nuolatine, idealią kontrolę. Kuo blogai? O kaip apmaudu žiūrėti, kad niekais eina galinga isimylėjėlių atodūsių energija! Sukoncentravus jų dūsavimus į vieną srovę ir ją nukreipus norima linksme, būtų galima atblokti debesis ir ciklonus. Tada nereikėtų skūstis liūtimis, kaitromis ir speigais. Mes patys, patys kalti!

(nukelta į 4 psl.)

□ Rusijos prezidentas Boris Jelin pasirašė naują įvaikinimo įstatymą, pagal kurį bus išplečiamas vaiku, kurie gali būti įvaikinami užsieniečių, kategorijos. Įstatymas įsigalios gegužės 1 d. Naujasis įstatymas sako, kad visi Rusijos vaikai galės būti įvaikinami užsieniečių, jeigu vaikams neatsiranda norinčiųjų įvaikinti Rusijoje. Anksčiau užsieniečiai galėjo įvaikinti tik alkoholikų vaikus, psichiškai nesveikus, vyresnius arba nerusiškos kilmės vaikus.

□ Popiežius Jonas Paulius II planuoja šiais metais aplankyti Pietų Afriką ir tapti pirmuoju popiežiumi, aplankiusiu šią šalį. Arkivyskupas Ambrose De Paoli, Vatikano pasiuntinys, pasakė, kad tiksliai data dar nenustatyta, tačiau Pietų Afrika bus įtraukta į šalių, kurias Popiežius ruošiasi aplankyti šių metų pabaigoje, sąrašą. 1988 m. Jonas Paulius II aplankė P. Afrikos kaimynės - Botsvaną ir Lesotho, ir dėl audros jo lėktuvas buvo priverstas nusileisti Pietų Afrikoje.

□ Ultracionalistas Vladimir Žirinovskij kovo 7-10 dienomis viešėjo Indijoje. Nei Indijos premjeras, nei užsienio reikalų ministras nesusitiko su Rusijos parlamentaru, tačiau Žirinovskij portretas buvo pirmuose Indijos laikraščių puslapiuose.

□ Aštuonis mėnesius trukusi taika tarp dviejų buvusių sovietinių respublikų - Armėnijos ir Azerbaidžano pasibaigė kovo 7 d., kai artillerija, tankai ir automatai vėl pradėjo ugnį. Interfax agentūra pranešė, kad du armėnų kariai ir kelios dešimtys civilių gyventojų žuvo. Abi šalys pradėjo karą 1988 metais dėl Nagorno-Karabach, kur daugumoje gyvena armėnai.

□ Uždarame teismo procese nuo 9 iki 12 svarbiausių Uzbekistano organizuoto nusikaltimo lyderių, vadovavusių 6 gaujoms, kovo 9 d. buvo nuteisti mirčiai sušaudant. Uzbekistanas teigia, kad priimtų teismo procedūrų pilnai laikytasi.

"Antano Mončio fundacija" rūpinasi skulptoriaus galerija Palangoje

Antanas Mončys ir jo kūryba išliko daugelio juos pažinusių atminty ir širdyse. Skulptorius gyveno 40 metų su viršum Paryžiuje ir čia sukūrė didžiausią dalį savo darbų.

Dvejus metus prieš mirtį, Antanas Mončys Lietuvai dovanavo šešiasdešimt savo įvairių laikotarpių darbų ir norėjo, kad visi būtų pastoviai rodomi Palangoje, kur praėjo jo jaunystė.

1991 ir 1992 metais Lietuvos švietimo ministerija šiuos kūrinius pergabeno į Lietuvą, dalį jų parodė Vilniuje ir kituose Lietuvos miestuose ir paskui viską nuvežė į Palangą, kur pats skulptorius tikėjosi išikurti. Deja, ligos pakirstas A. Mončys 1993 metų liepos 10 dieną mirė Paryžiuje, nepamatus, kaip vykdomi jo norai.

1993 metais Lietuvoje buvo įsteigta "Antano Mončio fundaci-

ja" ir tų pačių metų spalio mėnesį Lietuvos teisingumo ministerija ją patvirtino. Fundacijos pagrindinis tikslas yra įsteigti galeriją - muziejų, kur būtų pastoviai rodomi skulptoriaus dovanoti darbai. Fundacija rinks medžiagą apie skulptoriaus gyvenimą ir kūrybą, rengs paskaitas, leis knygas bei spausdinius, stengsis, kad A. Mončys būtų geriau pažįstamas Lietuvoje ir užsieny. Ji dalyvaus vietos ir krašto kultūriname gyvenime ir įsteigs Antano Mončio premiją remti jaunąja skulptūra Lietuvoje.

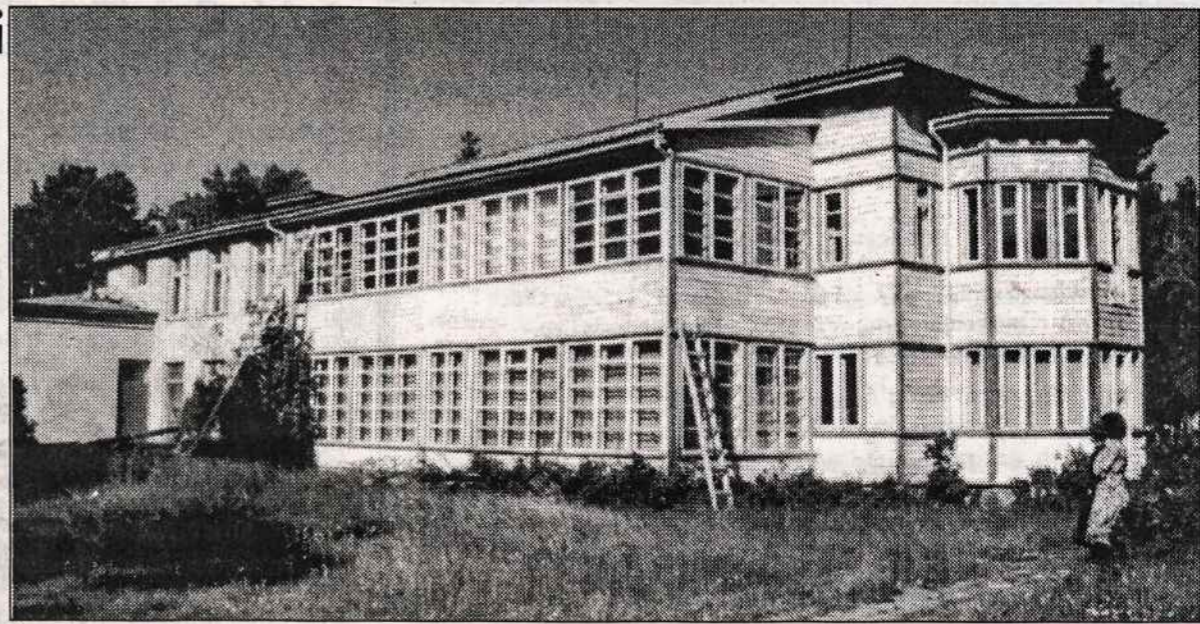
Lietuvos vyriausybės ministro pirmininko 1994 m. vasario mėnesio įsakas pripažino "Antano Mončio fundacijai" A. Mončio dovanotus kūrinius ir teisę juos rodyti. Fundacijai buvo paskirtas pastatas: 1935 metais pastatyta Palangos biblioteka, ir fundacija pradėjo šį pastatą persta-

tyti ir įrengti taip, kad jis tikėtų rodyti A. Mončio darbus. Siekdama tai baigti įvykdyti, "Antano Mončio fundacija" prašo pagalbos. Aukos prašoma siųsti (kaip šelpėjas iki \$100, nuo \$100 kaip rėmėjas) tiesiog į banką: Credit Lyonnais Paris - Agence 00446 - compte n 8210 T-15

"Fondation Antanas Moncys", arba čekiu: "Fondation Antanas Moncys", kurį atsiųsti su čia pridedamu tekstu: pavardė, vardas, adresas, profesija, telefonas. Norėdamas padėti "Antano Mončio fundacijai", siunčiu..... sumą čekiu tiesiog į banką. Data. Parašas.

Jūs gausite pakvitavimą ir fundacija Jus pastoviai informuos apie savo veiklą. Jei reikėtų daugiau žinių, prašoma susisiekti su Jean - Christopher Moncys telefonu 42 55 71 77.

A. M. F.

Perstatomas namas Palangoje, kur bus įrengta Antano Mončio galerija.

Atvyko solistė Nijolė Ščiukaitė

Prieš dvejus metus su pasisekimu koncertavusi Amerikoje, pramoginių dainų solistė Nijolė Ščiukaitė kovo 15 dieną vėl atvyko koncertuoti į JAV. Šį kartą su ja atskrido solistas Jurgis Žukauskas, dar nebuvo Amerikoje, ir koncertuos kartu su Nijole, lydimi solistės vyro muziko Juozo Tiškaus.

Lankantis Lietuvoje pereitais metais, turėjau progos išgirsti abu dainininkus Palangoje vasaros estradoje. Drauge su lietuvišiais iš Amerikos, Kanados, Australijos ir Vokietijos, viešėjusiais tuo metu Lietuvoje, ir su visa publika skandavome "bravo, bravo Nijolei ir jos draugams". Tada ir kilo mintis pakviesti į Ameriką su Nijole ir J. Žukauska, kuris pasirodė su puikia išvaizda, elegancija, o Nijolės ir Jurgio dainuojami duetai susilaukė audringų bisų.

Nijolė ir Jurgis abu šiauliečiai, susipažinę Vilniuje, daug metų bendradarbiau scenoje, vadovaujami maestro Tiškaus. Jurgis Žukauskas ir šiandien dainuoja su šiauliu pučiamųjų instrumentų orkestru, jo dainos skamba per radiją ir televiziją.

Sėkmingi buvo Nijolei prabėgę metai, už ilgametę kūrybinę veiklą apdovanota A. Šabaniausko premija ir vardiniu sidabro žiedu.

Ji daug naujų dainų įrašė Lietuvos radijuje ir televizijoje, išleido naujų dainų kasetę. Pernai, pakvietusi savo kolegas - dainininkus, suruošė puikią gastrolinę kelionę po Lietuvą, atžymėdama savo kūrybinės veiklos trisdešimt metų jubiliejų. Jų dainos su pasisekimu skambėjo Klaipėdoje ir Plungėje, Mažeikiuose ir Kaune, Vilniuje ir Alytuje, Panevėžyje, Radviliškyje ir gimtuose Šiauliuose.

Reikia tikėtis, kad N. Ščiukaitės ir J. Žukausko gastroles Amerikoje, o gal ir Kanadoje, lydės sėkmė, nes jų atliekama programa patiks visiems, kurie mėgsta melodingą dainą, jautrią poeziją, kurių širdyse negėsta meilės ir jaunystės ugnelė.

Nijolės žodžiais tariant, "kai pavasario saulutė vis meiliau šildo žemę ir į Lietuvą grįžta paukščiai giesmininkai, aš gi vėl pakeiliu sparnus skrydžiui per Atlantą. Tolimoji Amerika man dabar tokia sava, čia daug mano senų gerų draugų, platus pažįstamų ir gerbėjų ratas, nemažai aplankyto vietų, o jose pamiltų kampelių".

Stepas Ingaunis

-o-

Nijolė Ščiukaitė per 30 savo kūrybos metų dainavo keletą šimtų daugelio autorių įvairaus plano kūrinių. Ji mums daugiau žinoma, kaip lyrinių dainų atlikėja. Sugraudinti publiką bandė ne viena Lietuvos estrados solistė, tačiau ne daugeliui pavykė išlaikyti klausytojus. Viena iš jų - Nijolė Ščiukaitė, kuri nedažnuoja to, kuo pati netiki, gerai apgalvoja savo būsimą repertuarą. O prieš išeidama į sceną, nuolat prisimena jautrios ir meniškos sielos nuostabaus pedagogo, Šiaulių muzikos techniko vokalinio skrybiaus dainavimo klasės, kurioje 4 metus mokėsi N. Ščiukaitė, vadovo amžinatisio maestro Jokūbo Dargio žodžius: "Kad tave išgirstų, Nijole, ne visada reikia galingo balso, išraiškingo vokalo, bet

visada reikia didelės širdies".

Štai kaip apie Nijolę Ščiukaitę savo knygoje "Mūza su mikrofonu" yra pasakęs muzikos kritikas S. Šaltenis: "Estradoje nedaug atsiras turinčių tokį išraiškumą, gražų balsą ir sugebančių taip meistriškai ir žaismingai dainuoti. N. Ščiukaitė - daugiaplanelė dainininkė, ji moka greit pasikeisti, įtikinti labai skirtingo charakterio dainomis. Jos interpretacijai būdingas meistriškumas, didelė vidinė kultūra".

Gyvenant kasdieniais rūpesčiais, sunku suvokti negailestingai bėgantį laiką. Tam, matyt, ir yra skirtos sukaktys, jubiliejai, per kuriuos mes visi atsigręžiame atgal ir, suskaičiavę nuo kažkokio atskaitos taško prabėgusius metus, padarome netikėtą atradimą: "... tarytum visa tai vyko vakar". Antroji mintis, kad tiek nedaug per tuos metus spėta padaryti, varo į nevilgtį. Tokios panikos išvengia tik tie, kurie užsibrėžia realų tikslą ir jį pasiekia. Tuo gali pasigirti ir Nijolė Ščiukaitė. Bet, kaip sako pati dainininkė, pati didžiausia palaima gyvenime - nuolat būti reikalingu kitiems. Trisdešimt metų Nijolė neišduoda savo publikos ir žmonės iš tikimais eina "į Ščiukaitę"... Trisdešimt metų ji, jos dainos reikalingos Lietuvai. ("Lietuvos aidas", 1994 m. 4. 12.)

Religinis konkursas

Prelatas Juozas Prunskis, 1995 metais skiria premija(s) Krikščionybės Idealų Ugdymui, sumoje \$4,500.

Gali būti: 1. Krikščionybės idealus ugdamas projektas, pilnai suplanuotas ir vykdomas, su finansine sąmata.

2. Vienas religinis veikalas, savo parašytas ar išverstas, mašinėle atspausdintas, dar neišleistas.

Projektas ar veikalas pasirašomas slapyvardžiu. Atskiram užklijuotame voke pridedama tikroji autoriaus pavardė, adresas ir telefonas.

Konkurso medžiagą reikia atsiųsti iki 1995 m. rugpjūčio 1 d. šiuo adresu: Sisters of the Immaculate Conception, Religinis Konkursas, 600 Liberty Highway, Putnam, CT 06260.

Sesuo M. Bernadeta

Mokslinė konferencija

Pasaulio lituanistų bendrija (International Association of Scholars in Lithuania) šių metų birželio 27 - 29 dienomis Vilniaus pedagoginiame universitete (Ševčenkos gatvė 31) rengia mokslinę konferenciją: "Priklausomybės metų (1940 - 1990) lietuvių visuomenė: pasipriešinimas ir/ar prisitaikymas".

KARUSELĖJE

(atkelta iš 3 psl.)

Atsiveria nauji, neištirti, neaprepiami energijos šaltiniai. Tik greičiau juos praktikon!

Neapkalbant

Mano pažįstama pažvelgė į laikrodį ir pašoko: - Vos nepamiršau! Juk šiandien renkamės pas N. Bus visa mūsų kompanija.

- Kokia kompanija?
- Tu nežinai? - nusistebėjo pažįstama. - Juk visas miestas tik ir kalba apie mūsų kompaniją.

- Ką kalba?
- Kalba, kad mes nieko neapkalbam!
- Netikiu, - papurčiau galvą. - Neįsivaizduoju tokios kompanijos...
- Tau, - vyptelėjo ji, - ypač sunku tuo patikėti. Juoba kad ten esame tik moterys. Mūsų devizas - "neapkalbinėk"! Iki šiol nė karto jo nepažeidėm, nors kompanija susikūrė jau prieš dvejus metus ir turėjo sunkių išbandymų.

- Tai apie ką jūs šnekate?
- Apie ką? Apie viską... - Ji kiek paabejojo. - Jeigu labai norėtum, nusivesčiau... Tik vargu ar pritapsi...

Ir mudvi nukeliavom ten, kur ne kiekviena pritampa. Jau prieangis bylojo, kad liežuvautojams čia nėra ką veikti: ant sienos kabėjo paukščio iškamša su aprištu snapu. O kambary tokių nedviprasmiškų užuominų buvo tiek ir tiek. Iš paveiklo žvelgė inkvizicijos kankinys su išplėstu liežuviu. Ant lentynos stovėjo statulėlė su pirštu prie lūpų: ššš! Po kambarį krypavo taksas su standžiu suveržtu antsnukiū... Ji pati, toji kompanija, jau buvo čia. Tuzinas orių, solidžių damų be antsnukių. Prisėdau ir įsiklausiau į jų tylų, ramų almėjimą.

- Jeigu pavasarį griaudžia vakaruose, vadinasi, visą vasarą lis, - tikino viena.

- Orų biuras žada giedrą savaitę, - atsiliepė kita.
- Tas orų biuras... - Anoji susigriebė: - O gal ir išsigiedrins.

- Debesys plunksniniai, - pažvelgė viena pro langą ir nusižiovavo. Nusižiovavo ir likusios.

- Ben Bela išvyko į Uzbekistaną, - pasuko kažkuri vairą į politikos penta.

- Mhm.

- Aha.

Viena kita gurkstelėjo kavos. Nuo sienos nenuolaidžiai žvelgė inkvizicijos kankinys.

- Neseniai, - nutraukė slogią tylą mano pažįstama, - išsikepiau morkų sausainių. Receptas labai nesudėtingas. Jis susideda iš...

- Apie tai jau pasakojai užpraėta ir praėta kartą, - atsargiai priminė šeimininkė.

Kompanija aiškiai nuobodžiavo, bet tvirtai laikėsi savo. Mano pagarba šioms, galima sakyti, didvyrėms aušo kas sekundė.

- Vakare teatre mačiau kompozitoriaus Burbulo žmoną. Skoningai pasirėdžiusi, akys spindi, - labai objektyviai pradėjo kažkuri. - Tik už vyrą puse galvos aukštesnė.

- Kas gi čia tokio? - nusišypsojo šeimininkė. - Mano kaimynė dviem galvom aukštesnė už vyrą, o kaip sugyvena! Čiulba ulba.

- Žinoma. - pritarė jai mano pažįstama, - juk mano kaimynė vyrui pažasties nesiekia, o jau skiriasi... Du mėnesiai po sutuoktūvių.

- Du mėnesiai! - krūptelėjo kompanija. - Siaubas!

- Koks čia siaubas, - numojė ranka viena. - Mano pažįstamos draugė jau pirmą savaitę po sutuoktūvių išvijo tą savo ... uzboną. Kompanija pastebimai atkuto.

- Kodėl?

- Todėl, kad jis turėjo dešimt meilužių. Jei ne dvidešimt. Visi vyrai tokie, - kalbėjoja metė atsargų žvilgsnį į statulos pirštą. - Neapkalbant.

- Taip, taip, - visos pakartojo užkeikimą, - neapkalbant.

- O tasai kompozitorius Burbulas, - atsiminė teatralė, - taip pat skirsis su savo antra puse.

- Ir gerai padarys. Juk ji, neapkalbant, tikras pitekantropas (dinozaurų rūšis-red. past.)... I teatru ją vaikščioja parodyti tualetu. Jos namų darbininkė - profesorius palyginus su ja... neapkalbant...

- Neapkalbant!

- Užtat Burbulas ir rėžia sparną apie namų darbininkę... todėl ir skirsis... Pažiūrėsim, kokius tualetus tada demonstruos madam pitekantropė... neapkalbant...

Visos smagiai sukikeno.

- Jos tualetai... Kai praėjusį kartą ji vaikštinėjo po foje, aš ėjau iš paskos ir pamačiau: per visą kojine išbėgusios akys... Gruzinių Karo kelias... va, parodysiu. - Teatralė pakėlė koją ir nuraudo: - Kai ėjau iš namų, buvo visai sveika...

- Gal šuo su savo antsnukiū? - pašoko šeimininkė ir, prisitraukusi šunį, numovė antsnukį.

Visos lengviau atsiduso.

- O ar žinot, kad Burbulienė irgi turi meilužį? Dvylika metų jaunesnį.

- Ką tu sakai? - džiaugsmingai sužė kompanija.

- Taip. Išvedė iš kelio berniuką. Neapkalbant.

Įdomu, - patrynė rankas pažįstama, - kada bus Burbulų skyrybos. Visos lėksim į teismą...

- Kad tik greičiau!

- Deja, teks ilgai laukti, - iškišau.

- Kodėl?

- Todėl, kad kitą savaitę jis važiuoja ilgam į užsienį ir pareikalavo, jog ir žmoną leistų drauge, nes ji nenori be jo pasilikti.

Kompanija nuščiavo.

- Ciu, ciu, - pašaukė šeimininkė šunį ir vėl uždėjo jam antsnukį.

- O vis dėlto vasarą lis!..

- Bet orų biuras giedrą pranašavo!.. Įdomu, kur vyks Ben Bela iš Uzbekistano.

- Žinote, prisiminiau dar vieną sausainių receptą. Reikia paimti...

- Jau sutemo, metas namo.

Visos pakilo.

- Tai matai, - tarė man pažįstama gatvėje, - kokio mūsų kompanija... Ne kiekviena prie jos pritaps... Ir tu nepritapai. Nemoki neapkalbėti, visiškai nemoki. Neapkalbant.

Seneliai

Vos vilkdami koją už kojos, jiedu prikrypavo prie suolelio parke ir sunkiai susmuko ant jo.

Ji buvo visai žila - kaip balta obelėlė. O jo plikas viršugalvis švietė kaip biliardo kamuolys. Tik žandus juosė skystutė barzdelė.

(Bus daugiau)

St. Petersburg, FL

Lietuvos Nepriklausomybės šventė šiemet paminėta gana iškiliai. Vasario 17 d., penktadienį, Klubo mažojoje salėje atidaryta dail. V. Vaitiekūno dailės paroda. Tai paskutiniai jo paroda šiame žemyne, nes gegužės mėnesį dailininkas išvyksta nuolatiniams apsigyvenimui į Lietuvą. Vasario 18 d. 2 val. popiet Lietuvos Klubu didžiojoje salėje įvyko pagrindinis minėjimas. Po Lietuvos ir Amerikos himnų bei kun. Stepono Ropolo, OFM, invokacijos, laisvės kovotojų pagerbimo, Floridos gubernatoriaus Lawton Chiles proklamaciją perskaitė adv. Vitas Lukas. Pagrindinę kalbą pasakė PLB valdybos narys, o taip pat ir šio klubo narys Vytautas Kamantas iš Chicago. Jo nuoširdi kalba palydėta karštais plojimais. Po pertraukos meninę programos dalį atliko D. Mackialienė, klubo choras, akompanuojant muz. A. Jurgučiu ir vadovaujant muz. V. Kerbeliui. Vasario 19 d. pamaldos vyko Šv. Vardo bažnyčioje. Po mišių dalyviai rinkosi į Lietuvos klubą. Dalyvavo rekordinis svečių skaičius - 360. Po pietų ir pranešimų klausyta vyrų ir moterų vietnetų dainų. Vietnetams vadovauja muz. Regina Ditkienė. Minėjimo programa aukų surinkta \$7,230.

"Saulės" lituanistinės mokyklos vakaras įvyko vasario 10 d. Dalyvavo svečias iš Lietuvos Artūras Paulauskas, buvęs Lietuvos respublikos generalinis prokuroras. Pasirodė mokyklos tautinių šokių šokėjai, deklamatoriai, instrumentalistai. Po pertraukos pasirodė moterų dainos vienetas. Po vakarienos vyko šokiai ir loterija.

JAV LB St. Petersburgo apylinkės metinis susirinkimas įvyko vasario 7 d. Praėjusiais metais valdyba surengė gegužinę, Tautos šventės minėjimą ir rudens balių.

Puikią madų parodą sausio 26 d. surengė Lietuvos Dukterų Draugija, vadovaujama S. Salienės. Parodą organizavo ir daugelį drabužių suprojektavo bei pasiuvo šios srities profesionalė Monika Andriejauskienė. Modeliavo moterys ir vyrai. Pelnas paskirtas Lietuvos našlaičių šalpai.

Neilnis koncertas surengtas vasario 22 d. klubo salėje. Programą atliko Lietuvos operos solistai: mezzosopranas Vitalija Šiškaitė, tenoras Bronius Tamašauskas ir pianistas Robertas Bekionis. Programoje buvo lietuvių kompozitorių kūriniai, operų arijos ir trys Liszt kompozicijos pianinui. Pabaigoje Šiškaitė išsikvietė salėje buvusį baritoną Algirdą Brazį ir kartu su juo padainavo trejetą dainų.

Tarptautinis festivalis, šiemet jau dvidešimtas, įvyks kovo 17 - 19 dienomis Thunderdome paviljone. Lietuvių Klubas dalyvaus rodydamas meninę programą, supažindindamas su tautodailės darbais, lietuviškais valgiais.

L.Ž.K.

Lietuvių Bendruomenė Floridoje

Lietuvių Bendruomenės paskirstymas apylinkėmis Floridai turbūt labiausiai tinka, nes jų dauguma susideda iš įvairių pajūrio miestelių. Pavyzdžiui, Palm Beach apylinkė yra Jupiter, Juno Beach, Riviera Beach, Lake Worth, o Dayton - Ormond Beach, Daytona Beach Shores, South Daytona, Port Orange, Ponce Inlet. Panašiai sudaryta ir St. Petersburgo apylinkė, o kur prasideda ar baigiasi Auksinio Kranto ir Miami apylinkės, sunku net nustatyti, todėl jos turėtų susijungti į vieną. Niekur neišsimečiūsi yra tik Sunny Hills apylinkė, o Atlanta, irgi priskirta Floridos apygardai, ratuku aplink šį didmiestį išdėstyta. Šioms visoms apylinkėms vadovauja apygardos valdyba, įsikūrusi didžiausiame Floridos lietuvių telkinyje - St. Petersburge.

Pagal išgyvenusių tvarką, LB Floridos apygarda metiniais suvažiavimais rengia trejose vietovėse: Daytona Beach, Palm Beach ir St. Petersburge. Šiemet atėjo eilė Daytonai. Vasario 24 - 25 dienomis į šią jūros, smėlio, palmių ir viešbučių pakrantę sugužėjo atstovai iš visų apylinkių. Kartu su svečiais iš kitur, užsiregistravo 89 dalyviai.

Šis suvažiavimas buvo lyg ir dviejų naujų pirmininkų ir jų valdybų organizacinių sugebėjimų išbandymas. Liko išpūdis, kad egzaminas buvo išlaikytas gerai. Apygardos pirmininkas

Liutaveras Siemaška ir Daytona Beach apylinkės pirmininkė dr. Birutė Preikštienė užsitarnavo pagyrimo. Turbūt ir jų valdybos buvo geros.

Suvažiavimo programa buvo perskirta į dvi dalis - penktadienį vyko pranešimai, diskusijos, pasiūlymai, nutarimai. Šeštadienį - simpoziumas ir pietūs, kartu su malonia viešnia - JAV Krašto valdybos pirmininke Regina Narušiene. Pranešimus darė apylinkių pirmininkai arba jų atstovai. Buvo pateikta ir išsakyta daug gražių minčių, didesnių ir mažesnių problemų ir pasiūlymų. Nuomonių pasikeitimui išbėgėjus, tvarką išlaikė visuomenininkas žurnalistas Jonas Daugėla, sumaniai B. Preikštienės pakviestas pirmininkavimo pareigoms.

Nemažai laiko užėmė 1996 m. Atlantoje įvyksiančių olimpinų žaidynių reikalai. Pavyzdžiui, Atlanto pirmininko Evaldo Kazlausko pranešimas buvo beveik išimtinai apie valdybos rūpesčius pagelbėti atvykstantiems Lietuvos sportininkams. Vėliau tuo reikalu išsivysčiusios diskusijas protingai užbaigė sporto veikėjas Vytautas Grybauskas. Būdamas glaudžiuose santykiuose su Lietuvos Olimpiu Komitetu, jis paaiškino, kad materialinės pagalbos Lietuvos atletams neįreikės. Labiausiai sportininkai norėtų moralinės paramos ir pabendravimo su vietos lietu-

Los Angeles, CA

Los Angeles skautų-čių "Ramiojo Vandenylio" rajono metinė Kaziuko Mugė įvyko kovo 5 d. nežūrint, kad lietutis pylė lyg iš kibiro! Jei skautukai būtų tai numatę, būtų pastatę Nojaus Arką! Nors ir susispaudė Šv. Kazimiero parapijos salėje, jie sulaukė daug svečių.

Vilkiukų ir paukštyčių organizuotose loterijose daugeliui laimė šypsojosi įvairių dovanų pavidale. Buvo grafikos darbų paroda.

Kovo 16-19 dienomis Šv. Kazimiero parapijoje vyksta rekolekcijos, kurioms vadovauja kun. Ričardas Mikutavičius iš Lietuvos. Rekolekcijos vyksta 7:30 vakarais, 10:30 val. ryte ir 1:30 val. p.p.

Kovo 19 d. LA Lietuvių Tautiniuose Namuose įvyks respublikonų susirinkimas.

Kovo 26 d. - Lietuvių Radijo klubo metinis susirinkimas. Visi parengimai prasideda 12:30 pp.

Birutė Prasauskienė

Vasario 16-osios minėjimas Clevelande. A. Pautienis, M. Abarius ir V. Brizgys neša vainiką, kuris bus padėtas prie Laisvės paminklo. Vlodo Bacevičiaus nuotrauka

viais.

Olimpinės diskusijos vėliau persikėlė ir į antros dienos programą, kai pranešimą (angliškai) padarė jauna Atlantos advokatė Daiva Tautvydaitė, oficiali olimpinės organizacijos atstovė bei ryšininkė Lietuvos sportininkams. Čia jau iškilo finansų reikalas, bet apie tai bus kalbama ir rašoma vėliau mūsų spaudoje.

Apie Bendruomenės apylinkių veiklą pranešė šie atstovai: Atlanta - pirm. E. Kazlauskas, "Auksinio Krantas" - pirm. Vytautas Dubauskas, Palm Beach - pirm. dr. Vytautas Majauskas, St. Petersburg - pirm. Klemas Jurgėla, Sunny Hills - pirm. Laima Savaitienė, Daytona Beach - sek. Algirdas Šilbajoris. "Auksinio Kranto" pirmininkas V. Dubauskas atstovavo ir Miami apylinkėi. Floridos apygardos pranešimą atliko pirm. Liutaveras Siemaška, išdininkė Aldona Baukienė ir kontrolės komisijos atstovė Loreta Kynienė.

Šalia statistinių žinių ir veiklos atpasakojimų, pranešimuose atsispindėjo ir Bendruomenės narių rūpesčiai. Kadangi čia apsigyvenę daugumoje pensinio amžiaus žmonės, stiprokai jaučiamas naujų jėgų trūkumas. Senesnieji jau pavargę nuo visuomeninės veiklos, sunku sudaryti valdybas, dar sunkiau išsirinkti

jų pirmininkus.

Nežiūrint to, kiekviena apylinkė daro ką tik gali, o kartais gal net daugiau, negu šiaurėje likę tautiečiai. Bent keturiose apylinkėse veikia mišrūs chorai, ruošiami koncertai, paskaitos, minėjimai, parodos, gegužinės ir kitokie pabėdavimai. Didesnėse vietovėse veikia visuomeniniai klubai, politinių organizacijų skyriai, leidžiami biuletiniai, ruošiami suvažiavimai, aukojamos didokos sumos Bendruomenėi, šalpai ir aktyviai remiami politinės akcijos reikalai. Gausiausioje St. Petersburgo apylinkėje yra ne tik jaunesnių žmonių, bet veikia ir šeštadieninė mokykla su 29 mokiniais. Apytikrėmis žiniomis, Floridos apygardoje įsikūrė apie 600 aktyvių bendruomenininkų, o iš viso lietuvių esama apie 3000.

Lietuvių Bendruomenės Floridoje rūpesčiai ir uždaviniai dalinai atsispindi pirmos suvažiavimo dienos pabaigoje paruoštuose nutarimuose. Floridos apylinkės įpareigojamos: skirti reikiama dėmesį senesnių žmonių socialiniams reikalams; įtraukti į veiklą kiek galima daugiau jaunesnių žmonių; apsirūpinti senatorių ir kongresmanų adresais ir telefonais dėl greitesnio reagavimo Lietuvai svarbiais politiniais sprendimais.

Be to, nutarimų komisija pa-

siulė spalio mėnesį St. Petersburge įvyksiančios XIV-tos Tarybos antrosios sesijos suvažiavimui pateikti šiuos programos punktus: LB narių solidarumo mokesčio svarstymą; apygardų suvažiavimų vykdymą tik savaitgaliais; "Drauge" skelbiamų socialinių reikalų informacijų išleidimą biuletinių arba knygutės formoje; pagalbos svarstymą naujai atvykstantiems tautiečiams; Miami apylinkės sujungimą su "Auksinio Kranto" apylinkė; Tarybos nutarimų išplatšinimą vieno mėnesio eigoje.

Suvažiavimas apylinkių pranešimus ir nutarimus vieningai patvirtino ir tuo baigėsi pirmos dienos programa. Antrą dieną įvykęs simpoziumas buvo labai aktualus ir įdomus, bet apie tai kita kartą. Alg. Š.

Paskirta stipendija

Toronto Universitetas paskyrė Marijos Aukštaitės Bursary stipendiją (\$2,000) 1995 m. daktarei Sarai Ginaitėi. Tyrimo projektui daktarė ginaitė pasirinko įvertinti poetės Marijos Aukštaitės kūrybą lietuvių literatūroje ir intelektualinėje istorijoje. Šiuo metu daktarė Ginaitė dėsto The Division of Social science skyriuje, York Universitete, Toronto, Ontario.

J.A. Navikevičius

Vasario 16-oji - nepamirštama šventė

Šiemet teko dalyvauti Vasario 16-tos šventėje dviejose vietovėse - Daytona Beach ir Juno Beach. Abi beveik vienodos gyventojų skaičiumi bei amžiumi ir labai panašios nuotaiikom ir veikla. Turbūt nesuklysiu sakydamas, kad panašios ir ilgesiu bei meile Tėvynei. Tikriausiai tą patį galima pasakyti ir apie kitas vietas, kuriose susitelkę išklydusieji tautiečiai. Šį kartą norisi trumpai papasakoti apie Vasario 16-osios minėjimus tik šiose Atlanto pakrantės apylinkėse.

Daytona Beach minėjimas įvyko vasario 12 d., o Juno Beach savaitę vėliau. Buvo pamaldos, giesmės, kalbos, himnai, vėlavos - kaip ir įprasta tokiomis progomis. Reikšmė duoda ne tai, bet stebina energija, susiklausymas ir ištikimybė tautos tradicijoms gyvenant toli ne tik nuo Lietuvos, bet ir nuo didesniųjų lietuviškų susibūrimų Amerikoje.

Daytona Beach minėjimą surošė Lietuvių Klubas, Juno Beach - Lietuvių Bendruomenė. Abi organizacijos jungia vietos lietuvių visuomenes, abiejose sutelpa ir kitos grupės, gražiai bendradarbiaujančios tarpusavyje. Ryškiausias Daytona Beach asmenybės yra klubo pirmininkas Jonas Daugėla, LB apylinkės pirmininkė dr. Birutė Preikštienė ir "Sietyno" choro vadovas muzikas Antanas Skridulis. Tegu atliedžia kiti, kurių nepaminėsiu, nes yra daug asmenų, dirbančių ir

apie Juno Beach apylinkę.

Daytona Beach neturime lietuvių kunigo, bet šv. Mišias, kaip ir kitom progom, atlaikė mielas lietuvių bičiulis kun. R. Grasso. Minėjimo įžanginę kalbą pasakė Jonas Daugėla, meninę programą atliko "Sietyno" choras, jau su viršum 10 metų vadovaujamas nepamainomo muzikos mylėtojo ir praeityje daugelio chorų dirigento A. Skridulio. Šia proga buvo kartu ir metinis choro koncertas. Chore dainavo 12 moterų ir 5 vyrai.

Juno Beach minėjime buvau kaip svečias. Teko net kalbą pasakyti, kuria visi atrodė patenkinti. Pamaldas minėjimo proga atlaikė nuolatinis gyventojas kun. Vytautas Pikturna, aptaraujantis pietinės Floridos lietuvių apylinkes. Juno Beach apylinkės lietuviai gali būti džiaugtis, turėdami tokį mielą ir iškalbingą kapelioną.

Netolimoje salėje įvykusio minėjimo programai vadovavo Palm Beach LB apylinkės pirmininkas dr. Vytautas Majauskas. Ir čia himnos giedojo bei dainavo vietos lietuvių choras "Daina", programoje atlikęs 11 dainų, o bažnyčioje ir salėje programą papildė solistė Ona Šalčiūnienė. Juno Beach apylinkė turi būti laiminga, turėdama pasiūlymus choro vadovę Ireną Manoliūkaitę, apie 27 choristus ir akompaniatorių muziką Liudą Šuką. Čia turiu pabrėžti, kaip gera yra turėti pasiaukojančių

asmenų, kurie net nedidelėse apylinkėse vadovauja chorams ir choristų, kurie, nežūrint pagarbūs amžiaus, pareigingai ir gražiai praturtina lietuviškų švenčių programas. Be jų būtų be galo liūdna.

Abiejose vietovėse buvo renkamos aukos Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos veiklai paremti. Juno Beach apylinkė, nors panaši gyventojų skaičiumi, bet lyg ir turtingesnė, nes surinko apvalią \$4000 sumą. Daytona Beach pasirodė kukliau su \$1050.

Reikia dar paminėti, kad prie Juno Beach rotušės, pagal tradiciją, vasario 16-tą buvo pakelta Lietuvos trispalvė, sugiedoti himnai, pasakytos kalbos ir sveikinimai. Šauni Juno Beach - Palm Beach apylinkė gali būti pavyzdžiu ir kitoms vietovėms.

Nenorėjau šioje apžvalgoje nei pasigirti, nei kitus pamokyti, bet tiktai parodyti, kad Amerikos ir turbūt visų užsienio kraštų lietuviai, po 50 su viršum metų gyvenimo svetimoje šalyje, nepamiršo tautos tradicijų ir neprarado tėvynės meilės.

Išsimėtę po visą pasaulį, pasiekę garbaus amžiaus, kad ir mažose vietovėse gyvendami, išėiviai lietuviai buvo ir tebėra ištikimi tautos sūnūs ir dukros. Norėtume tikėti, kad ir naujieji ateiviai iš Lietuvos nenusigręš nuo savo tėvynės ir nepamirš visur ir visada ją mylėti.

Algirdas Šilbajoris

-- Lietuvos tremtinių vokalinio vieneto koncertas kovo 19 d. įvyks Cleveland, OH, Dievo Motinos parapijos salėje.

-- "Draugo" metinis koncertas įvyks balandžio 2 d. Chicago Jaunimo Centre. Programą atliks solistai: Dana Stankaitė, Margarita Momkienė, Jonas Vaznelis ir Chicago lietuvių operos choras. Programą koordinuoja, solistams akompanuos ir chorui diriguos Operos dirigentas muz. Arvydas Vasaitis. Šiais metais Chicago Lietuvių operos pirmininkas yra Vytautas Radžius.

-- Toronto Lietuvių filatelistų draugija ruošia filatelinę parodą balandžio 8 - 9 dienomis Priskėlimo lietuvių parapijos salėje, Toronte. Su šia paroda bus paminėta draugijos 30 metų veiklos sukaktis. Paruoštas specialus vokas ir specialus parodos antspaudas. Daugiau informacijų galima gauti kreipiantis adresu: A. Supronas, 1700 Bloor St., W. Toronto, Ont. M6O 4C3, apt. 508. Canada.

-- Europos lietuviškųjų studijų 42-oji savaitė vyks liepos 31 - rugpjūčio 6 dienomis Vasario 16-osios gimnazijoje, Romuvoje, Vokietijoje. Savaitės moderatoriai: Darius Kuolys ir Vincas Natkevičius. Registruotis galima šiuo adresu: A. Grinius, Diamantstr. 7, 80995 München, Germany. Tel. 089 - 1504471.

-- Kun. Jonas Boruta, SJ, Lietuvos jėzuitų provincijolas, vadovaus rekolekcijoms balandžio 10 - 12 dienomis Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje, Lemont, IL.

-- Kanados lituanistinių mokyklų ir kursų mokytojų suvažiavimas įvyks kovo 25 d. Anapilio, Mississauga (Ontario) parodų salėje. Rengia Kanados LB švietimo komisija.

-- "Dainava", meno ansambelis, balandžio 23 d. Chicagoje rengia veiklos 50 metų minėjimą. Koncertas vyks Marijos aukštesniosios mokyklos salėje, o banketas - Condessa del Mar pokylių salėje.

-- Lietuvos Mokslų akademijoje yra 13 užsienio narių. Paskutinėje visuotinio susirinkimo sesijoje išrinkta 11 naujų užsienio narių. Tarp jų - JAV gyvenantys tautosakininkas Jonas Balys, fizikai Petras Avižonis ir Arvydas Kliorė, prof. Rimas Vaičaitis. Prieš trejus metus buvo išrinkti pirmieji 4 užsienio nariai: antropologė Marija Gimbutienė (jau mirusi), filologas Algirdas Greimas (jau miręs), inž. Romualdas Viskanta ir buvęs Vytauto Didžiojo universiteto rektorius Algis Ažiūnienis.

Nauji "Darbininko" skaitytojai: užsakė kitiems - D. ir Alg. Alksniniai, Pensacola FL., užsakė dukrai Rasai Alksnins, Forest Hills, Gardens, NY; Ged. Rajekas, Maspeth, NY, užsakė sūnui dr. Andriui Rajekui, Blairstown, NJ; M. Valatka, So. Boston, MA, užsakė Gediminui Ivaškai, Dorchester, MA; Gražina Sirusas, Fleming, NJ, užsakė Petriui Sirusui, Lauderberg, PA; Sigutė Jurskytė, Philadelphia, PA, užsakė savo broliui Liūtai Jurskiui, Fair Haven, NJ; užsakė sau - A. ir V. Barkauskas, Maspeth, NY; P. Pakryze, Hamilton, Ont., Canada; Lina Gelfond, Staten Island, NY. Sveikiname naujus skaitytojus, o užsakytojamis tariame nuoširdų ačiū.

ECONOMY AIRFARES TO VILNIUS

New York-Vilnius-New York \$550 r.t.
Chicago-Vilnius-Chicago \$599 r.t.
One way to Vilnius \$370

FREGATA TRAVEL
250 West 57th Street, 1211
New York, NY 10107
Tel.: (212) 541-5707

Visus metus geriausias draugas -
"Darbininkas" - lankys jus kas savaitę!
Prenumerata vieniems metams tik \$30!

atlanta IE, Inc.

800 - 775 - SEND ▼ 914 - 258 - 5133

Garantuotas, greitas ir saugus
siuntinių pristatymas
nuo DURŲ iki DURŲ

Siuntiniai pasieks gavėją per 6 savaites,
o oro paštu - per 14-a darbo dienų
į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, BALTARUSIJĄ, RUSIJĄ.

MARCH PICK-UP SCHEDULE

03/16 THURS	NEWARK, NJ	10-11 AM
03/18 SAT	BROOKLYN, NY	12-1 PM
03/21 TUES	NEW BRITAIN, CT	11-12noon
	NEW HAVEN, CT	2-3 PM
	WATERBURY, CT	4-5 PM
03/23 THURS	PHILADELPHIA, PA	10-12noon
	BALTIMORE, MD	4-5 PM
03/24 FRID	KEARNY, NJ	11-12noon
	PATERSON, NJ	1-2 PM
03/30 THURS	NEWARK, NJ	10-11 AM

MES SIŪLOME

PIGIAUSIAS KELIONES Į VILNIŲ
IŠ BET KOKIOS VIETOVĖS
AMERIKOJE AR KANADOJE

Ferrante Travel Center

135 Broad Ave., Palisades Park, NJ 07650

(800) 654-2432

(201) 592-8780

Svajonės

Kalbasi du senukai:

- Sakyk, Jonai, ar išsipildė bent viena tavo vaikystės svajonė?
- Išsipildė. Kai tėvas tampa davo mane už plaukų, svajojau, kad būčiau plikas...

Mokykloj

- Pasakyk, Mykoliuk, kad rytoj pas mane ateitų tavo mamytė, - liepia auklėtojas mokiniui.
- Mano mamytė pas svetimus vyrus nevaikšto, - atrėžė mokinukas.

Tradicijos

- Mamytė, ar visos pasakos prasideda žodžiais: "Seniai, labai seniai" ...
- Ne vaikeli. Yra pasakų, kurios prasideda taip: "Šį vakarą vėl turiu eiti į posėdį".

Nuomonė apie save

Eina gatve šnekėdami trys vyrai.
- Ei, kvaili! - šūktelėjo kažkas už nugaros. Visi trys kaip vienas

atsigrėžė.

Fronte

- Na, kaip mums sekasi, pone generole?

- Puikiai, mano furer! Mano duomenimis, mes pergalingai traukiamės, o rusai netvarkingai bėga paskui.

Apgaudinėja save

Kalėjimo kameroje - du piliečiai. Vienas sėdi, o antrasis vis vaikšto iš kampo į kampa.

Sėdintysis sako:

- Ko tu vaikštai? Negi galvoji, jei vaikštai, tai nesėdi?

Pajamos

- Jonaiti, iš kur jūs imate pinigų?

- Iš spintelės.
- O kas juos ten padeda?
- Žmona.
- O iš kur ji gauna?
- Aš duodu.
- O iš kur jūs imate?
- Aš jums jau sakiau - iš spintelės.

Sveikata

- Jonai, kaip sveikata?
- Nesulauksite!

Dainavimo pamoka

- Vincuk, kas yra duetas?
- Kai mama su tėčiu stengiasi

Š. m. kovo 9 d. "Darbininkas" gavo FAXu iš Lietuvos Ambasados Washingtono sekanti skelbimą, su prašymu jį įdėti į "Darbininko" savaitraštį:

LIETUVOS RESPUBLIKOS PILIEČIŲ DĖMESIUI

Lietuvos Ambasada Vašingtone dar vasaryje per Lietuvos Užsienio Reikalų Ministeriją teiravosi Vyriausios Rinkimų komisijos (VRK) dėl rinkimų į vietos savivaldybes Lietuvoje tvarkos ir jų organizavimo Jungtinėse Amerikos valstijose. Po pokalbio telefonu su VRK pranešame, kad jau baigiama registruoti kandidatus į vietos savivaldybes ir VRK apie kovo 10 d. pradeda spausdinti kandidatų sąrašus ir rinkimų biuletenius. Ambasadoje juos planuojame gauti apie kovo 20 d.

Todėl savivaldybių rinkimus JAV skelbiame kovo 22 d. Lietuvos Ambasadoje Vašingtone. Balsuos jos darbuotojai ir visi tie piliečiai, kurie galės atvykti patys į Ambasadą. Juos akimirksniu įtrauksime į rinkėjų sąrašą ir išduosime biuletenius. Paštu, kaip matote, iš biuletenių gavimo datų, balsavimui nebėra laiko, balsavimo biuletenius turime pristatyti į Lietuvą jau kovo 25 dienai.

Rinkimuose į vietos savivaldybes gali dalyvauti tik pastoviai Lietuvoje gyvenantys Lietuvos piliečiai, šiuo metu tik laikinai esantys JAV. Pastoviai JAV gyvenantys Lietuvos piliečiai nėra įtraukti į vietos savivaldybių rinkėjų sąrašus ir balsuoti šiuose rinkimuose negalėtų, net jei būtų laiko juos surengti paštu.

Pabrėžiame, jog neturime jokių duomenų apie laikinai JAV gyvenančius Lietuvos piliečius. Todėl prašome visus Lietuvos piliečius, taip pat ir nuolat gyvenančius JAV ir turinčius dalyvauti 1996 m. spalio mėnesį vykstančiuose rinkimuose į Lietuvos Respublikos Seimą, jau nuo dabar pradėti registruotis Lietuvos Ambasadoje Vašingtone. Laiške prašome nurodyti savo pavardę, vardą, paso numerį, asmens kodą ir tikslų gyvenamosios vietos JAV adresą. Nepranešę Ambasadai savo gyvenamosios vietos Seimo rinkimuose negalėsime dalyvauti, nes negalėsime išsiųsti Jums balsavimo biuletenių.

Balsavusių 1994 m. referendume asmenų sąrašus mes turime ir jiems registruotis Ambasadoje nebereikia. Juolab, jei po balsavimo referendume nepakeitėte savo gyvenamosios vietos JAV.

LIETUVOS AMBASADA
Spaudos skyrius

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N. Y. 11421
WE DELIVER
Tel.: 296 - 4130

ATGIMUSIOS LIETUVOS DAINOS

Jūs galite namuose klausytis gražiausių Lietuvos estradinių dainų, jei įsigysite trijų kasetių komplektą (po 90 minučių kiekviena) tik už 17 dol.

(Persiuntimui pridėti 2 dol.)
Dėl užsakymų skambinti:
Darbininko administracijai
9 val. r. - 4 val. p. p.
tel. 718 827-1351
arba rašyti:

Darbininkas (administr.)
341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

♦ Nors esu amerikietė, čia gimus ir užaugus, vis tiek branginu lietuvių kalbą, stengiuosi ją kuo geriau išmokti. "Darbininkas" man labai padeda. Mano tėvai emigravo prieš Antrąjį pasaulinį karą. Vis skaitau ir girdžiu, kad "tikros išeivijos" kartos jau visi "išmirė", ir jų vaikai bei provaikai visai nesidomi Lietuva. Tačiau žinokite, kad mes dar gyvi, ir nuo pat vaikystės įpratę save laikyti lietuviais. Teisybė, daugel mūsų sesių ir brolių neišlaikė kalbos, bet manau, kad Lietuvoje jie galėtų šiaip taip susikalbėti. Manau, kad spaudai reikėtų daugiau dėmesio kreipti į mus, amerikiečius. Žinau, kad jūs vis atsakote ką nors atpausdinti angliškai. Bet ar nebūtų verta, kokį straipsnį išspausdinti lietuviškai, o šalia angliškai? Baigiant, linkiu sėkmės, ilgiausių metų!

Gloria Kivytaite O'Brien
Westwood, NJ

♦ Dažnai girdėti nusiskundimų, kad neseniai atvykusieji iš Lietuvos nesijungia į mūsų organizacijas, bet rečiau pasvarstome, ar mes patys savo elgesiu bei kalbomis jų neatstumiamė nuo savo veiklos.

Geras pavyzdys čia yra P. Žumbakio straipsnis "Darbininko" Nr. 6, vasario 10 d. Pasakodamas apie prez. A. Brazausko lankymąsi Lemonte ir jo dalyvavimą pamaldose, P. Žumbakis rašo: "Kaip ir dera visiems buvusiems leninistams, sugriuvus jų rojui, jie mėgsta lankyti bažnyčias - ypač kai juos mato kiti". Ar toks teigimas paskatina "buvusius leninistus" lankyti bažnyčias? Tai įžaidžiantis itarinėjimas ir kišimasis į asmens sąžinę. Bet autorius tuo nepasitenkina. Jis tyčiojasi ir iš jų tikėjimo: "...tik komunistams yra lengviau tapti davatkomis. Gi jie tiek metų tikėjo. Jie buvo, pilna to žodžio prasme, tikintys. Jie garbino kitą Dievą, bet garbino. Jiems tik tereikia pakeisti maldos žodžius. Tikėjimą jie moka išreikšti, nesvarbu koks Dievas ar dievai bebūtų".

Po tokio aiškinimo, kaip gali jaustis tie, kurie anais okupacijos laikais Lietuvoje buvo nutolę nuo tikėjimo, o dabar nori sugrįžti, arba tie, kurie anuometinėje Lietuvoje slapta laikėsi tikėjimo, o dabar laisvame krašte nori jį viešai išpažinti? Aišku, kad tai yra skaudus jų užgauliojimas ir atstūmimas.

Čia reikėtų prisiminti pasakojimą Evangelijoje apie sūnų palaidūną, kurį sugrįžusį tėvas džiaugsmingai sutinka iškėstomis rankomis. Mums reikėtų pasekti šiuo pavyzdžiu, sutinkant savo tikėjimo brolius ir seseris. Vaizduodami juos veidmainiais ar vadindami davatkomis, kuriems nesvarbu, kokį Dievą jie garbina, nesitikėkim, kad jie ateis į mūsų bažnyčias ar susirinkimus bent pasirodyti kitiems.

Juozas Vitėnas
Oxon Hill, MD

Redakcija dėkoja skaitytojams už laiškus. Kviečiame ir kitus skaitytojus parašyti savo atsiliepimus, pasiūlymus, pageidavimus, pastabas.

Honor your heritage by nominating a representative of your ancestry group for an **Ellis Island Medal of Honor.**

Here's How:

CRITERIA

THE ELLIS ISLAND MEDALS OF HONOR will be awarded to a group of distinguished living American citizens who meet one or more of the following criteria:

• Exemplify the ideal of living life dedicated to the American way while preserving the values of a particular heritage group.
• Expend efforts to support, defend or highlight the values associated with American life; preserve and expand the values associated with

a particular ethnic group or achievements combining both.
• Contribute extraordinary service to a particular heritage group enabling the growth and preservation of that group's participation in the diversity of American life.
• Attain achievement in reinforcing the bonds between a heritage group and its land of origin.
• Contribute distinguished service to humanity in any field, profession or occupation.

NOMINATIONS

NOMINATIONS FROM THE PUBLIC are the first step in the selection process. Anyone may nominate any living U.S. citizen, native or naturalized, for consideration for the Ellis Island Medal of Honor. Simply fill out and mail the Nomination Form below.

AFTER ALL NOMINATIONS ARE RECEIVED from the public, the ballots will be sorted by ancestry group and Screening Committees from each group will select their own final nominees to receive the Ellis Island Medal of Honor.

The Ellis Island Medals of Honor celebrate the richness and diversity of American life. They will honor not only individuals but also the pluralism and democracy that have enabled our ancestry groups to maintain their identities while becoming integral parts of the American way of life.

The Ellis Island Medals of Honor recipients are listed in the Congressional Record.

Sponsored By:
National Ethnic Coalition of Organizations, Inc.
William Denis Fugazy Chairman of the Board
Paul O'Dwyer Honorary Chairman
Tonio Burgos President
Richard A. Grace Vice Chairman of the Board

N.E.C.O.
NATIONAL ETHNIC COALITION OF ORGANIZATIONS

"Darbininko" skaitytojai yra kviečiami siūlyti lietuvių kilmės asmenį, kuriam būtų įteiktas Ellis Island medalis. Pasinaudokite čia viršuje įdėta atkarpėle, ją užpildydami ir nusiųsdami nurodytu adresu iki balandžio 3 d.

ELLIS ISLAND MEDAL OF HONOR NOMINATION FORM

I nominate _____ Name of your Nominee
Occupation _____
Address _____
City _____ State _____ Zip _____
Telephone No. (____) _____
He/she is an American citizen of _____ ancestry.
(Ancestry group, i.e. French, German, etc.)
Reasons for ELLIS ISLAND MEDAL OF HONOR nomination _____
(Please refer to the Criteria)

Your name _____
Address _____
City _____ State _____ Zip _____
Telephone No. (____) _____

Please feel free to enclose up to one page of additional material to support your nomination.

THE DEADLINE FOR NOMINATION IS APRIL 3, 1995

Clip this form and mail to:

ELLIS ISLAND MEDAL OF HONOR
National Ethnic Coalition of Organizations, Inc.
555 Madison Avenue, 12th Floor, New York, NY 10022

VASARIO 16-osios IŠKILMĖS VENECUELOJE

(atkelta iš 3 psl.)

tuvos prezidentas Algirdas Brazauskas juos pasveikino laišku. Perskaičius Lietuvos Prezidento laiška, visiems sukaktuvininkams buvo įteikti specialūs diplomai, pasirašyti ambasadoriaus dr. Vytauto Dambrovos, vysk. Pauliaus Baltakio ir Venecuelos lietuvių jaunimo atstovo Aro Mažeikos. Sugiedojus "Ilgiausių metų", sekė vaišės, kurias paruošė moterų komitetas, vadovaujamas Onos Nelsaitės - Marquezės.

Oficialioji minėjimo dalis buvo praversta labai sklandžiai. Jai puikiai vadovavo LB Krašto valdybos narys Ričardas Zavecikas.

Vizitas pas kardinolą

Vasario 20-ji diena buvo skirta vysk. Pauliaus Baltakio, OFM, vizitui pas Caracas arkivyskupą kardinolą Jose Ali Lebrun. Tai buvo labai nuoširdus susitikimas. Ryškiai matėsi, kad, dėka artimos asmeniškios pažinties su amb. Dambrava, jis nepaprastai puikiai informuotas apie Lietuvą. Sužinojęs, kad po šios audijencijos vyskupas vyks į Lietuvos ambasadą pašventinti jos patalpų ir, kad vyskupas neturi atsivežęs savo vyskupišką lazdos, jis pasiūlė savąją, prašydamas ir jo vardu jas pašventinti.

Vyskupas, grįžęs iš audijencijos, tai ir atliko, stebint Marijajai

ir Antanui Rudžiams, kviestiniams svečiams ir ambasados personalui. Po to buvo pietūs ištaigingame Aventino restorane vysk. Pauliui Baltakiui, OFM pagerbti.

Tuo ir buvo baigta Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 77 metų sukakties paminėjimo šventė toli nuo Lietuvos, Pietų Amerikos žemyne, Venecuelos valstybėje, kurioje gyvena tik keli šimtai lietuvių, išsibarščiusių po šį didelį kraštą.

Tai buvo šventė, plačiai išgarsinta ir suorganizuota tik vieno, neišsėmiamos energijos asmens iniciatyva su pagalba saujelės lietuvių, gyvenančių Caracas mieste. Tas asmuo - tai dr. Vytautas Antanas Dambrava, buvęs JAV užsienio tarnybos diplomatas ir dabartinis Lietuvos Respublikos ambasadorius Pietų Amerikai.

Apie Venecuella

Tai kraštas, šiaurės Pietų Amerikos dalyje, ant Karibų jūros kranto, savo plotu 14 kartų didesnis už Lietuvą. Gyventojų virš 20 milijonų, iš kurių 88% susitelkę miestuose. Sostinė - Caracas su 4,5 milijono gyventojų. Kiti miestai, kaip Maracaibo turi 1,7 mil. gyventojų, Valencia - 1,3 mil., Maracay - 960,000 ir Barquisimeto - apie 800,000. Yra labai daug nelegaliai gyvenančių, atvykusių iš Kolumbijos ir iš Peru valstybių. Kai kurių neįmanoma net užregistruoti. Sakoma, kad Caracas mieste tokių nelegalių yra virš 40% visų čia gyvenančių skaičiaus. Jie gyvena lūšnose aplink esančiuose kalnų šlaituose be jokios tvarkos ir priežiūros,

leidyklos redaktoriu ir Kauno radijofono literatūros skyriaus redaktoriumi, organizuodavo jaunimo radijo valandėles, literatūros ir muzikos montažus ir kitą radijo literatūrinę programą.

1944 m. vasarą pasitraukė į Vokietiją. Karui pasibaigus, dirbo "Žiburių" laikraščio redakcijoje. Buvo vedęs Amerikos lietuvaite Zenoną Rajauskaitę, tai į Ameriką atvyko gana anksti 1947 m. Apsigyveno NewYorke. Čia dirbo "Amerikos" laikraščio redakcijoje, dirbo ir "Vienybės" redakcijoje ir taip pat amerikiečių įmonėse bei pašte. Nuo 1968 metų iki 1984 m. nuoširdžiai darbavosi "Darbininko" redakcijoje.

1984 m. rugsėjo mėn. "Darbininko" redakcijoje, vos atėjus į darbą Žitkevičiui ištikio insultas. Ligos, nors ir išvarginusios poetą fiziškai, nesugebėjo pakirsti jo kūrybinės dvasios. Paskutiniaisiais metais Žitkevičius parašė satyrinių eilėraščių, kuriuos spausdino "Draugo" dienraštyje. Pradžioje metų gale Žitkevičius vėl buvo paguldytas į ligoninę, operuotas.

Jauniausias poetas

Leonardas Žitkevičius, būdamas 13 metų, jau pradėjo skelbti savo eilėraščius. Tai buvo jauniausias poetas, pasireiškęs spaudoje. Pradėjo nuo vaikų laikraščio "Žvaigždutė". Jai ir prirašė daugiausia vaikiškų eilėraščių. Skelbė jų ir kitoje spaudoje.

Jaunimi išleistas šios knygos: "Čyru vyrų pavasaris" - 1935, iliustravo Petras Rauduvė; "Su tėvelio kepure" - 1938, iliustravo Telesforas Valius" - 1941, iliustr. V. Stančikaitė; "Septyni Krauzukai", poemėlė, versta iš vokiečių kalbos - 1943, iliustruota spalvotais piešiniais, paimtais iš vokiečių laidos; "Tarp tūkstančių žvaigždelių" - 1944, iliustr. T. Valius; "Nemunėlio šnekos" - 1945; "Saulutė debesėliuose" - 1953, premijuota, iliustr. J. Pilypavičius; "Aš nelauksiu, kol užaugsiu" - 1985, Diana Kizlauskienė, Lietuvoje išleido rinktinę - "Su tėvelio kepure".

Leonardo Žitkevičiaus eilės pasižymi skambiu, puikiu ritmu. Forma lengva, turinys artimas

Vasario 16-osios minėjimas Caracas mieste. Pagrindinę kalbą sako Kęstutis K. Miklas, JAV LB XIV Tarybos Ekonominių reikalų komisijos pirmininkas. Prie garbės stalo sėdi iš k.: inž. A. Rudys ir konsulas A. Milukas, BALFo pirm. M. Rudienė, ambasados patarėjas S. Sirutis, vysk. P. Baltakis, OFM, ambasadorius dr. V. Dambrava, Venecuelos vyriausybės atstovas J. D'Angelo ir Venecuelos LB Krašto valdybos pirmininkas H. Gavorskas.

kur net policija vengia įeiti.

Pirmieji lietuviai į šį kraštą atvyko 1947 m. pradžioje iš Šveicarijos ir iš Prancūzijos. Pirmasis organizuotas lietuvių pabėgėlių transportas iš Vokietijos atvyko pačių metų antroje pusėje. Skaičiuojama, kad tų metų pabaigoje jų čia buvo apie 1300. Jų įkurdinimu ir aprūpinimu darbai rūpinosi Venecuelos valdžia. Lietuviai greit susiorganizavo, įkurdami Lietuvių Pašalpos Bendruomenę. Veikė šeštadieninės

mokyklos, skautai, radijo valandėlė.

Buvo leidžiamas tautinės minties žurnalas "Tėvų Kelias", apylinkių valdybos leido mimeografuotus biuletenius, buvo rengiami įvairiausi minėjimai ir renkamos aukos Tautos Fondui, Vasario 16-jai gimnazijai bei senelių ir ligonių globai Vokietijoje. 1951 m. buvo surinkti ir perduoti pinigai Lietuvių rašytojų draugijos Amerikoje literatūros premijai. Tais pinigais buvo premijuota Pulgio Andriūšio "Su-

diev Kvietkeli".

Religinius reikalus aptarnavo du kunigai saleziečiai, bet dabar nėra nei vieno. Ir pačių lietuvių skaičius labai sumažėjo. Dėl neramios ir nesaugios politinės padėties ir per daug skirtingų klimatinė bei socialinių sąlygų daug persikėlė į JAV, Kanadą ir kitur. Daug tautiečių ir išmirė. Šiandien dar priskaičiuojama apie 400, išsiblaškiusių po visą kraštą. Organizuota veikla merdi ir nesimato prošvaisčių jai pakilti.

Philadelphia, PA

Smagi sekmadienio popietė

Vasario 26 d. Philadelphijoje, Lietuvių Kultūros centre įvyko Liaudies Dainų Kvarteto naujo leidinio garsajuostės pristatymas. "Lietuviškų vestuvių ir užstalės dainos". Leidinyje 47 dainos, lietuvių ir anglų kalbomis, su gaidomis ir dainu garsajuoste.

Kaip leidinys buvo sukurtas ir kad jis išleidžiamas su Pensilvanijos valstijos Etninio Meno Departamento finansine parama. Apie pačias dainas kalbėjo Bronius Krokys.

Lietuvių liaudies dainų kvarteto nariai: Rasa Krokytė-Veselkienė, Juozas Kasinskas, Bronius Krokys, smuiku palydint Brigita Kasinskienė, padainavo apie dešimtį tų dainų.

Leidinio redaktorių J. Kasinskas, iliustravo R. Krokytė-Veselkienė. Į anglų kalbą vertė Snieguolė Jurskytė.

Po oficialiosios dalies susirinkusieji dainos mylėtojai buvo pavaišinti Tautodailės Instituto poniu. Tautodailės Institutas ir Kultūros Centras ir buvo rengėjai šios kultūringos popietės Philadelphijoje.

B. K.

Mirė Danutė Sofija Čiurlionytė- Zubovienė

(1910.06.12 - 1995.02.27)

Velionė buvo Sofijos ir Konstantino Čiurlionių dukterė. Ji buvo rašytoja ir atkakliai tęsė savo įžymių tėvų gyvenimo ir kūrybos dvasią. Jos raštai paliko ryškius pėdsakus vaikų literatūroje, o jos tauri asmenybė ją pažinusių žmonių atmintyje.

Okupacijos metu Zubovų šeima globojo ir rėmė ne vieną vargan patekusią šeimą.

Danutė Zubovienė nuolat talkino M. K. Čiurlionio dailės muziejui, saugančiam jos tėvo kūrybą. Pastaruoju metu tvarkė motinos Sofijos Čiurlionienės archyvą ir spėjo pabaigti pirmąją dalį prisiminimų apie motiną, ir buvo pradėjusi rašyti antrąją.

Nuliūdime liko vyras Vladimiras Zubovas ir šeima: dukterė Dalia Palukaitienė, skulptorė ir direktorė Kauno meno gimnazijos; sūnus Vytautas, architektas, nuo 1991 m. Lietuvos paminklų apsaugos generalinio departamento direktorius; ir penki anūkai bei viena proanūkė. Sūnus Konstantinas, architektas ir alpinistas, 1971 m. žuvo Tian - Šanio kalnuose, Kirgizijoje. Du anūkai šiuo metu gyvena Amerikoje, skulptorius Jūras Palukaitis Clevelande, ir pianistas Rokas Zubovas Chicagoje.

A. K.

Atsisveikinus su poetu Leonardu Žitkevičiumi

Kovo 6 d. vakare Flushing ligoninėje mirė žinomas poetas Leonardas Žitkevičius - Žitkus, pagarsėjęs savo eilėraščiais vaikams ir satyriniu humoristiniu replikavimu į gyvenimo ydas.

Buvo pašarvotas M. Shalins laidojimo įstaigoje - šermeninėje. Atsisveikinimas buvo kovo 9 d., ketvirtadienį, 5 val. M. Shalins šermeninėje. Maldas sukalbėjo Apreiškimo parapijos klebonas kun. Vytautas Palubinskas ir Tėv. Pranciškus Giedgaudas, OFM, pranciškonų vienuolyno viršininkas.

Rašytojų Draugijos valdybos vardu ir Lietuvių Bendruomenės NewYorko apygardos vardu atsisveikino rašytojas Paulius Jurkus.

Kovo 10 d., penktadienį, iš Apreiškimo parapijos bažnyčios palaidotas Cypress Hills kapinėse šalia žmonos Zenonos, kuri mirė prieš trejetą metų. Liko sūnus Eugenijus ir tolimesni giminės

Lietuvoje. Jo giminaičiu buvo ir poetas - kanaaninkas Žitkevičius, kuris pasirašydavo Vinco Stonio slapyvardžiu.

- o -

Leonardas Žitkevičius gimė 1914 m. lapkričio 19 d. (pagal senąjį kalendorių - lapkričio 6 d.) Vabalninke, Biržų aps., kur baigė pradžios mokyklą. Biržų gimnaziją baigė 1934 m. Tai buvo garsi literatų gimnazija. Be Žitkevičiaus ją baigė: Bernardas Brazdžionis, Eugenijus Matuzevičius, Pranutė Aukštikalnytė ir kiti.

Pradžioje jis literatūrą ir kitus lituanistinius dalykus studijavo Vytauto Didžiojo Universitete, bet greitai persikėlė į Klaipėdos Pedagoginį institutą, kurį baigė 1938 m. Mokytojavo Veisiejų, Žaslių ir Trakų valsčiaus pradžios mokyklose. Lietuvai atgavus Vilnių, Žitkevičius studijavo lituanistiką Vilniaus universitete. 1942 - 44 m. buvo Valstybinės

Poetas Leonardas Žitkevičius deklamuoja savo eiles Kultūros Židinyje. R. Kisieliūnas nuotrauka

PADĖKA

Mirus mūsų brangiam vyrui, tėveliui ir seneliui

A. T. A.

VINCUI SAVUKYNUI

Užjautusiems mus žodžiu, laiškais ir per spaudą, padėjusiems į paskutinę žemišką kelionę, nuoširdžiai dėkojame.

Padėka visiems už atsiųstas gėles, užprašytas mišias ir jo atminimui aukas Lietuvos vaikų globai.

Ačiū Ramovėnams, kurie pridengė jo karstą Lietuvos trispalve.

Dėkojame kunigams Vytautui Palubinskui ir Jonui Pakalniškiui, aukojusiems gedulingas mišias, atkalbėjusiems rožančių šermeninėje ir maldas kapinėse.

Didi padėka priklauso Mildutei Perevičienei ir Onutei Diečkuvienei, kurios taip rūpestingai padėjo slaugant ligonį.

Ačiū Marytei Šalinskienei už laidotuvių patamavimą.

Jūsų visų parodytas mums nuoširdumas yra nepamirštamas.

Žmona Stefa ir dukrelė Mildutė su šeima

(P.)

"Darbininko" skaitytojai galite tapti kiekvieną dieną. Naujienos iš Lietuvos, Pabaltijo, lietuvių gyvenimo visam pasaulyje ir jūsų kaltynystėje. Prenumerata vieniems metams - tik \$30. Nedelskite - ir "Darbininkas" jus aplankys jau šią savaitę!

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

E-mail: 71712.107@compuserve.com

Redakcija ..... (718) 827-1352
Redakc. FAX .. (718) 827-2964
Administr. .... (718) 827-1351

Spaustuvė ..... (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas ..... (718) 827-7932
Salė (kor.) ..... (718) 827-9645
Salės adm. .... (718) 235-8386

Virginijus Barkauskas, Maspeth, NY, V. Atsimainymo lietuvių parapijos vargonininkas, atliks vargonų koncertą, Immaculate Conception Centre, Little Neck, NY, 7200 Douglaston Parkway, kovo 19 d., sekmadienį, 4 val. popiet. Lietuviai galės pasigrožėti savo tautiečio dail. Albino Elkskaus žaviais vitražais.

Lietuvos Vyčių, Vidurinio Atlanto Apskrities suvažiavimas įvyks sekmadienį, kovo 26-ą dieną, Atsimainymo parapijoje, Maspeth NY. Mišios bus aukojamos 11:15 v. r. Per mišias keiliams kandidatams bus įteikti Vyčių 3-čio laipsnio medaliai. Po užkandžių, bus susirinkimas. Žodį tars Lietuvos Generalinis konsulas New Yorke Petras Anusas ir teisėjas Fred Schmidt. Apskričiai priklauso 16 kuopų ir 1275 nariai. Pirmininkaus Bernice Aviža.

Dail. Juozas Bagdonas kovo 12 d. į Lietuvą išsiuntė savo 160 paveikslų. Jie buvo sudėti į 8 dėžes ir susukti į 3 dideles tūtas. Paveikslai siunčiami į Kauną, kur pavasarį rengiama didelė jo kūrybos paroda.

Lietuvių Bendruomenės Queens apylinkės metinis narių susirinkimas šaukiamas balandžio 2 d., 3:00 val. p. p. Kultūros Židinyje.

Šiaulių teatras gegužės 7 d. atvyks į New Yorką ir, talkinant Hamiltono aktoriams, vaidins Kultūros Židinyje.

ATLANTA Import Export, Inc., siuntinių į Lietuvą persiuntimo bendrovės atstovai, į New Yorką atvyks šeštadienį, kovo 18 d. Tą dieną siuntinius priims Kultūros Židinio kieme, buv. spaustuvės patalpose, nuo 12 iki 1 val. popiet. Jokių maitų nėra. Dėl informacijų skambinkite tel. (914) 258-5133. (Dėl siuntinių surinkimo kitose vietovėse žiūrėkite skelbimą 7 psl.)

Vyskupas Paulius Baltakis, OFM, iki balandžio 2 d. veda gavėnios rekolekcijas Daytona Beach, Pompano Beach, Juno Beach, Miami ir St. Petersburgo lietuviams.

Dėkojame

Kazimieras Dulevičius, Toronto, Ont., Canada, apmokėjo prenumeratą su 200 dol. čekiu. Tai didelė finansinė parama "Darbininko" leidimui, už kurią nuoširdžiai dėkojame.

Antanas Dargis, Flemington, NJ, apmokėjo prenumeratą, atsiųsdamas 100 dol. čekį. Už dosnią paramą nuoširdžiai dėkojame.

Gloria O'Brien, Westwood, NJ, parėmė "Darbininką", atsiųsdama 130 dol. čekį. Nuolatinei rėmėjai nuoširdžiai dėkojame ir už mūsų spaudos stiprinimą, ir už įdomų laišką, kurį spausdiname "Skaitytėjai rašo" skyriuje.

Phyllis Macenas, Staten Island, NY, atsiuntė "Darbininkui" auką 50 dol., nors jo neprenumeruoja, nes nemoka pakankamai lietuvių kalbos. Ji yra lietuvių kilmės ir nori padėti išlaikyti lietuvišką laikraštį. Nuoširdžiai dėkojame už paramą.

Ižymus dailininkas Vytautas Kasiulis, Woodhavene, NY, gyvenančių Onos Dzetaveckos ir Anelės Steponienės svainis, gimęs 1918 m. balandžio 23 d. Simne, nuo 1948 m. gyvenęs ir kūręs Paryžiuje, ten ir mirė 1995 m. kovo 12 d. 6 val. vakaro, Prancūzijos laiku.

New Yorke šaulių kuopa, pagal a. a. Juozo Matiuko testamentą gavo \$1,200 palikimą, kurį jai perdavė testamentu vykdytojas Antanas Pumputis. Vėlionis buvo New Yorke šaulių kuopos narys.

Iš Metropolitan operos rūmų kovo 18., šį šeštadienį, 1:30 val. popiet New Yorke laiku per radiją bus transliuojama Giacomo Puccini opera "La Boheme". Pagrindiniai solistai: Barbara Fritoli, Diana Soviero, Luis Lima. Diriguoja John Fiore. Kovo 25 d., ateinantį šeštadienį, bus transliuojama W. A. Mozart opera "Idomeneo".

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje - SLA centrinės 126 kuopos narių susirinkimas įvyks kovo 26 d., sekmadienį, 2 v. popiet Kultūros Židinyje Brooklyne, NY. Į šį susirinkimą kviečiami ir 38-tos kuopos nariai. Šis susirinkimas yra labai svarbus, nes jame bus prarasti rinkimai į SLA Pildomąją Tarybą.

Kestutis Miklas kovo 12 d. išskrido į Floridą, į Singer Island, kur dvi savaites atostogaus.

NAUJOS KNYGOS

Neseniai išėjo iš spaudos nauja knyga - "Tautos sukilimas 1941", pirmoji dalis "Be šūvio". Autorius Pilypas Narutis, pats organizavęs sukilimą, aprašo savo kartos pastangas aršioje lietuvių tautos kovoje su okupantais atgauti laisvę. Apima laikotarpį nuo 1940 m. iki 1941 m. birželio 23 d. Knyga turi 404 psl. Spalvotas viršelis A. Sutkuvienės. Gaunama "Darbininko" administracijoje. Kaina 17 dol. Persiuntimas - 1.50 dol.

"Vidurnakčio sargyboje" II. Autorius Vytautas Vaitiekūnas. Išleido "I Laisvę" Fondas 1994. Tai Vytauto Vaitiekūno raštų antrasis tomas. Redagavo Antanas Sabalis. Suskirstyta į 5 skyrius: Metinės politinės apžvalgos (1974, 1977, 1979, 1981 ir 1982 m.); Krikščioniškoji socialinė etika; Lietuvos praeities vaizdai; Išeivijos rūpesčiai; Netolimos praeities vaizdai. 374 psl. Kaina 10 dol. Persiuntimas 1.50.

Dėdės Samo žemėje. Pažintis su Amerika (JAV). Autorius Vincas Šalčiūnas. Lietuvoje išleista 336 psl. knyga, yra apie 90 nuotraukų. Įdomios medžiagos bei faktų rinkinys apie JAV istoriją, gamtą, ekonomiką, kultūrą ir kt. Knyga skirta Lietuvos žmonėms, bet gali būti naudinga visiems, kurie neturėjo progos Ameriką artimiausią pažinti. Kaina 13.50 dol. su persiuntimu.

Visos knygos gaunamos rašant:

Darbininkas
341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

Ieškomi JURGIO ir ELENOS SIRGĖDŲ bei PRANO GOŠTAUTO giminės. Prašau atsiliepti: Tomas Nenortas, 38 Webster Hill Blvd., West Hartford, CT 06107. Tel.: 203 561-0134.

Kaziuko mugė Kultūros Židinyje

New Yorke lietuvių skautės ir skautai kovo 12 d. surengė tradicinę Kaziuko mugę Kultūros Židinio patalpose. Sumanių vadovų ir uolių talkininkų dėka salė buvo gražiai išdekoruota. Kaip paprastai, vyr. skaučių Židinys "Vilija", vyresnieji ir jaunesnieji skautai paruošia įvairiausių prekių, kurios išdėstomos didžiojoje salėje ant gausių prekystalių.

Mugė pradėta mišiomis 12 val. dienos. Jas aukojo ir pamokslą pasakė kapelionas kun. dr. Kornelijus Bučmys, OFM. Prieš aukojimą prie altoriaus buvo atneštos aukos - Šv. Kazimiero lelija, skautų veikėjo dr. Petro Jurgėlos knyga apie lietuviškąją skautiją, o vainiką padėkos ženklai mirusiems už Lietuvos laisvę atnešė Lietuvos gen. konsulas New Yorke dr. Petras Anusas.

Eilėraštį po mišių perskaitė sk. Viktorija Galkutė. Po to eiseną pajudėjo į vienuolyno sodelį, kur prie lietuviško kryžiaus vainiką padėjo gen. konsulas dr. P. Anusas. Sugiedojus Lietuvos himną, visi grįžo į Židinį, kur dvi lietuviškas juostas atsiėmė, gen. konsulas oficialiai atidarė mugę.

Žmonių atsilankė gana daug (parduota 250 pietų), išparduota labai daug prekių. Dienos eigos ir tvarkos judintoja buvo v. sk. Vida Jankauskienė. Jai uoliai talkino skautai akademikai su bino g žaidimais (vyr. sk. Penikaitė), vyr. sk. fil. Audra Gintautaitė. Kavinę tvarkė Nina Jankauskaitė. Daug iniciatyvos parodė sk. vytis Jonas Jankauskas ir vyr. sk. fil. Gina Jankauskaitė, skautas vytis kand. Rytas Stankūnas, prityr. skautė Lina Penikaitė, vyr. sk. fil. Nida Stankūnaitė, sk. Andrius Šilbajoris, sk. Laura Šilbajorytė, prit. sk. Kristina Šilbajorytė, sk. fil. Sigita Penikaitė.

Organizuojasi naujieji ateiviai

Į naujai atvykusių lietuvių susitikimą, organizuotą kovo 12 d. 3 val. po pietų Kultūros Židinio posėdyje kambaryje, atsilankė apie 60 žmonių. Tarp jų buvo ir keli "senieji" ateiviai. Susirinkimas buvo labai neformalus - nebuvo nei pirmininko, nei sekretoriaus. Pasisakė keliolika žmonių jiems rūpimais klausimais. Daug laiko paskirta, kalbant apie kokią organizacinę formą ši naujoji grupė turėtų priimti. Dauguma siūlė viena ar kita forma įsijungti į Lietuvių Bendruomenę. Plačiai kalbėta savitarpio pagalbos tema. Kalbėta apie reikalingą paremti Kultūros Židinį. Jokių išvadų iš pareiktų minčių nepadarėta. Tačiau draugiškų sutarimų bei balsavimo išrinktas komitetas, kuris toliau rūpinsis šios grupės veikla. Šį komitetą sudaro: Gintaras Ivaška (koordinatorių), Albina Baniienė, Petras Laučiskis, Asta Barkauskienė, Robertas Meškauskas, dr. Algis Plūra, Modestas Žikas.

Pirmasis susirinkime kalbėjo Lietuvos Gen. konsulas New Yorke Petras Anusas. Savo mintis pareiškė ir "senieji" ateiviai.

Romas Kezys

BUTAI PENSININKAMS, modernūs, erdvūs, savarankiškai tvarkytis, gražioje aplinkoje, Marijos Nekalto Prasidėjimo seserų priežiūroje. Pasinaudokite proga, kreipkitės: Villa Maria, P.O. Box 155, Thompson, CT, 06277. (sk.)

LAMCO LANDSCAPING & MAINTENANCE Co. Washington, DC
Ieško darbininkų pjauti žolę, pradedant balandžio mėn. Pradinė alga 8 dol. į valandą; būtina reikia turėti darbo leidimą (work permit). Parūpinsim nemokamą butą gyvenoti kartu su kitu lietuviu. Kieptis prieš balandžio mėn.: Aleksas, tel. (202) 244-2373. (sk.)

Iškilmingas mišias Vasario 16-osio proga Apreiškimo parapijoje Brooklyn, NY, vasario 19 d. aukojo klebonas Vytautas Palubinskas, kun. dr. Vladas Jaskevičius, SJ, kun. Jonas Pakalniškis ir du jėzuitai kunigai studentai iš Lietuvos. Liudo Tamošaičio nuotrauka

Lietuvos Misijos prie JT darbų kronika

Vasario 27 d. - LR Misija prie JT parengė ir UNICEF sekretoriaiui įteikė klausimų suvestinę UNICEF atstovybės steigimo Vidurio ir Rytų Europos NVS ir Baltijos šalyse reikalui. Šiuo raštu LR, kai vasario mėn. einanti Rytų Europos grupės pirmininkės pareigas, siekė detaliau išaiškinti atstovybės programų ir regioninę apimtį, administracines funkcijas ir finansavimo aspektus.

Vasario 28 d. - LR Ambasadorius prie JT O. Jusys bebaigias eiti Rytų Europos grupės pirmininko pareigas, surengė tradicinius darbo pietus grupės ambasadoriams Jungtinėse Tautose, Susitikimo metu aptarti kandidatūrų klausimai ir UNICEF regioninės atstovybės steigimo klausimas. Dalyvavo Misijos patarėja G. Damušytė.

Misijos I sekretorė D. Kraulytė dalyvavo Darbo Grupės dėl JT Finansinės Situacijos posėdyje, kuriame buvo nagrinėjamos valstybėms privalomų mokesčių Jungtinėms Tautoms nemokėjimo priežastys bei sankcijos, nenumatytų Chartijos 19 str., išskoliusioms valstybėms pritaikymo galimybė.

Kovo 1 d. - Misijos patarėja G. Damušytė dalyvavo 4-tos Pasaulinės Moterų konferencijos Generalinės sekretorės G. Mongella sušauktame spaudos konferencijoje apie paruošiamą konferencijos sesiją, įvyksiančią kovo 15 - balandžio 4 d.d. New Yorke.

I URM perduoti pasiūlymai LR Prezidento kalbai Kopenhagos konferencijoje.

Kovo 2 d. - Misijos patarėja G. Damušytė dalyvavo JT narėms sušauktose UNICEF tarybos konsultacijose, kuriose buvo aptartiniami regioninės atstovybės kūrimo VRL NVS ir Baltijos šalyse aspektai ir atsakinėjama į LR klausimų sąrašą šiuo reikalu.

Kovo 3 d. - LR Misijoje įvyko Baltijos Misijų prie JT darbo posėdis, kuriame buvo aptarti pasirošimo artėjančioms Socialinio Vystymosi, Klimato kaitos konvencijos, Branduolinio ginklo neplatinto sutarties konferencijoms, IV Pasaulinei konferencijai dėl moterų padėties klausimai.

Reikalinga moteris prižiūrėti 55 metų invalide dešimčiai dienų: nuo balandžio 10 iki balandžio 20 d. Tomis dienomis reikia gyventi šeimoje. Skambinti (201) 669-0020. (sk.)

TALPINTUVAI PER TRANSPAK siunčiami kas savaitę. Skubius siuntinius siunčiame AIR CARGO. TRANSPAK, 2638 W. 69th Street, Chicago, IL 60629. Telef. 312 436-7772. CONNECTICUT valstijoje 203 232-6600. (sk.)

Paklauskite savo draugų bei pažįstamų, ar jie skaito "Darbininką"? Prenumerata metams tik \$30!

Negaunu "Darbininko"!

Tokių skundų laikraščio administracija gauna daug. Kaltas tik paštas ir paštoriai! Laikraštis pastoviai išvežamas į paštą trečią dieną apie 1 val. popiet. Skaitytėjai! Skųskitės paštui, nes tik dėl jo personalo nerangumo laikraštis pavėluotai pasiekia Jūsų namus. Skambinkite tel: 718 990-1075. Rašykite: Postmaster, Mailing Requirements, 1050 Forbell St., Brooklyn, NY 11256.

Geriausios dovanos

Lietuvių - anglų kalbų žodynas. B. Piesarskas, B. Svecevičius. 512 psl., kietais viršeliais. Turi apie 27,000 žodžių. Kaina 15 dol.

Anglų - lietuvių kalbų žodynas. V. Baravykas. 590 psl., kietais viršeliais. Turi apie 30,000 žodžių. Kaina 15 dol.

Lithuanian Cookery. Autorė Izabelė Sinkevičiūtė. 1993 m. išleista 5-ji laida šios populiariausios lietuviškų valgių virimo knygos anglų kalba. Kas norite pagilinti savo virimo žinias, - rasite labai daug populiarių lietuviškų valgių gaminimo receptų. Labai tinkama dovana lietuviškai nekalbantiems. Kaina 15 dol. Persiuntimas - 1.50.

"Lithuania 700 Years", angliškai parašyta knyga yra geriausia dovana Jūsų amerikiečiams draugams. Ji supažindina su Lietuvos senove, jos spalvingą istoriją, nepriklausomybės laikotarpį, okupacijomis ir rezistencija. Tai garsių lietuvių istorikų ir politikų straipsnių rinkinys. Knyga redagavo dr. Albertas Gerutis. Į anglų kalbą vertė Algirdas Budreckis. 456 psl. Kaina 25 dol., įskaitant persiuntimą.

"Moteris su baltu chalatu". Dr. Konstancija Paprockaitė - Šimaitienė. 494 psl. didelio formato knyga kietais viršeliais. Čia telpa 35 medicinos daktarės pasakojimai apie išgyvenimus, dirbant ligoninėse. Kaina 20 dol.

Visos knygos gaunamos rašant:

Darbininkas
341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

Užakant žodynus, pridėti po 1 dol. persiuntimui; užsakant "Moteris su baltu chalatu" - pridėti 2 dol.

"Lietuvos aidas", patriotinės minties, plačios informacijos dienraštis, daugiausiai skaitomas išėivijos lietuvių, dėl daugia kaip dvigubai pabrangusio pašto, buvo priverstas pakelti metinę oro paštu prenumeratą iki \$130 nuo 1994 m. rugpjūčio 1 d. Čekį \$130 rašyti "Lietuvos aidas" vardu ir siųsti JAV įgaliotiniui adresu: Bronius Juodelis, 239 Brookside Lane, Willowbrook, IL 60514. Tel. 708 986-1613.

Moterims siūlomi darbai amerikiečių šeimose. Turi susikalbėti angliškai, mėgti vaikus, žinoti namų ruošos darbus. Patikima agentūra. Telef. 516 377-1401. (sk.)

Apie sveikatą

Rūkymas ir kūdikiai

Moksliniai tyrimai, praėjusią savaitę paskelbti The Journal of American Medical Association įrodo, kad kūdikiai, kurie įkvėpia rūkalų dūmus iš antraeilių šaltinių, t. y. yra būna prirūkytuose kambariuose, miršta dvigubai dažniau nuo staigios kūdikio mirties sindromo (sudden infant death syndrome - SIDS) negu kūdikiai, kurie laikomi neprirūkytuose kambariuose.

"Neužtenka, kad moteris, būdama nėščia, sustoja rūkyti. Svarbu, kad ji, ir kūdikiui gimus, nepradėtų vėl rūkyti. Taip pat svarbu, kad nei vienas asmuo, kuris prižiūri kūdikį arba gyvena tame pačiame bute, nerūkytų, nes kūdikiui kenkia net ir mažas kiekis rūkalų dūmų, įkvėptų iš antraeilių šaltinių."

SIDS yra staigi, nelaukta sveiko kūdikio mirtis, kurios neišaiškina nei skrodimas, nei tyrimai. Nuo jos miršta kūdikiai nuo 1 mėn. iki 1 metų amžiaus - apie 6,000 ir metus JAV-ose. Šeimose, kur abu tėvai rūko, tokių mirties atvejų pasitaiko 3,5 karto dažniau, negu nerūkančiose šeimose. O jeigu rūkoma kūdikio kambaryje, ta rizika yra dar didesnė.

Tie patys tyrimai įrodė, kad geriausiai kūdikius migdyti ant šono arba ant nugaros, o ne ant pilvo.

pagal AP

Fighters for Freedom

Lithuanian Partisans Versus the U.S.S.R. - by Juozas Daumantas. Tai svarbi anglų kalba knyga, nes autorius (tikra pavardė Juozas Lukša) pats buvo partizanų vadas, dalyvavęs įvairiuose žygiuose; aprašo 1944 - 1947 metų partizanų operacijas. Jis net prasimuša į Vakarų, pasiekia Vokietiją ir Prancūziją, atneša daug žinių. Čia pasirošia tolimesniam partizaniniam karui. Vėl lėktuvu grįžta į Lietuvą ir ten išduotas neužilgo žuva. Lietuviškai šios knygos išleistas kelios laidos. Angliškai išleista ši antroji laida. 279 psl., minkštais viršeliais. Gaunama "Darbininko" administracijoje. Kaina 10 dol. su persiuntimu. (sk.)

Povilo Žumbakio, "Darbininko" bendradarbio, radijo programų komentaras, papildyti ir suredaguoti, išleisti knyga "Balionai, bananai ir biurokratai". Tai 205 psl. su 207 išnašomis ir 11 psl. indekso knyga, minkštais viršeliais, vidutinio formato. Komentaras, datuotų nuo 1992 m. liepos 2 d. iki 1993 m. lapkričio 28 d., liečia įvairius politinius, teisinius ir ekonominius klausimus, tautiečių interesus užsienyje ir Lietuvoje.

Knyga gaunama, atsiuntus "Darbininkui" 15 dol. auką. Visas pelnas skiriamas lietuviškų radijo programų rėmimui ir lietuviškos spaudos darbų išlaikymui.